

Udskriftsdato: 31. december 2025

VEJ nr 9268 af 23/10/2006 (Gældende)

Vejledning om overenskomst mellem Danmark og Kroatien om social sikring

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: Socialmin., Den Sociale Sikringsstyrelse,
j.nr. 96-00011-04

Vejledning om overenskomst mellem Danmark og Kroatien om social sikring

INDHOLD

	pkt.
Indledning	1.
ALMINDELIGE BESTEMMELSER OG DEFINITIONER	
Definitioner	2.
Område	3.
Lovgivning	4.
Kompetent institution	5.
Fast bopæl	6.
Arbejdstager	7.
Selvstændig erhvervsdrivende	8.
Bopælsperioder	9.
Familiemedlemmer	10.
Naturalydelser	11.
Den lovgivning, der er omfattet (sagligt anvendelsesområde)	12.
Personkreds	13.
Ligebehandling	14.
Eksport af ydelser	15.
Forbud mod dobbeltydelser	16.
Nedsættelse af ydelser på grund af anden indtægt mv.	17.
HVILKET LANDS LOVGIVNING FINDER ANVENDELSE	
Lovvalsregler	18.
Hovedregel	
Bopælslandet/beskæftigelseslandet	19.
Undtagelser	
Udsendte lønmodtagere	20.
Transportarbejdere	21.
Søfolk mfl.	22.
Offentligt ansatte	23.
Udsendte diplomater mfl.	24.
Familiemedlemmer	25.
Aftaler	26.
SÆRLIGE BESTEMMELSER OM DE ENKELTE YDELSER	
Indledning	27.
YDELSER VED SYGDOM OG MODERSKAB	

Natallydelser (sygesikring og sygehusbehandling mv.)	28.
Kontantydelse	29.
Beregning af dagpenge	30.
Udbetaling af dagpenge til personer med ophold eller bopæl i Kroatien	31.

YDELSER VED ARBEJDSULYKKER OG ERHVERVSSYGDOMME

Anmeldelse og fastsættelse af godtgørelse for varigt mén og erstatning for tab af erhvervs- evne	32.
Erhvervssygdomsfremkaldende arbejde i begge lande	33.
Forværring af erhvervssygdom	34.
Dagpenge ved arbejdsskade	35.
Natallydelser ved arbejdsskade	36.

FAMILIEYDELSER

Børnefamilieydelse, ordinært og ekstra børnetilskud	37.
Særligt børnetilskud	38.
Kroatiske ydelser	39.
Ret til familieydelse fra begge lande	40.

PENSION

Ligebehandlingsprincippet	41.
---------------------------	-----

SÆRLIGE BESTEMMELSER VEDRØRENDE DANSKE YDELSER

Ophævelse af bopælskravet	42.
Folkepension til kroatiske statsborgere med bopæl i Danmark	43.
Førtidspension til kroatiske statsborgere med bopæl i Danmark	44.
Folke- og førtidspension til kroatiske statsborgere med bopæl i Kroatien	45.
Forhøjelse af førtidspension	46.
Danske statsborgere med bopæl i Kroatien	47.
Forskellige bestemmelser om udbetaling af dansk pension	48.
Opgørelse af beskæftigelsesperioder	49.
Forholdet til pensionslovens § 8	50.
Bopælsperioder før 1. april 1957	51.
Ydelser efter lov om ATP	52.

SÆRLIGE BESTEMMELSER I RELATION TIL KROATISKE YDELSER

Ret til kroatisk pension	53.
Sammenlægning af forsikringsperioder	54.
Forsikringsperioder i tredjelande	55.
Fastsættelse af pensionens størrelse	56.
Begrænsning	57.

BEHANDLING AF ANSØGNING OM PENSION

Indgivelse af ansøgning	58.
Ansøgning om kroatisk pension fra en person, der bor i Danmark	59.
Ansøgning om dansk pension fra en person, der bor i Kroatien	60.

FORSKELLIGE BESTEMMELSER

Kontaktorganer	61.
Gensidig administrativ bistand	62.
Indgivelse af ansøgning og klage mv.	63.
Udbetaling af ydelser	64.
Administration og klageadgang	65.

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER OG OVERGANGSBESTEMMELSER

Overgangsbestemmelser	
Perioder tilbagelagt før overenskomstens ikrafttræden mv	66.
Fornyelse fastsættelse af ydelser	67.
Gyldighed og opsigelse	68.
Forholdet til konventionen med Jugoslavien	69.

BILAGSFORTEGNELSE

BILAG 1	Overenskomst
BILAG 2	Administrativ aftale

Indledning

1. Der er den 21. april 2005 indgået en overenskomst om social sikring mellem Danmark og Kroatien. Overenskomsten træder i kraft den 1. november 2006.

Ved overenskomsten er der indgået aftale om koordinering af anvendelse af de to landes lovgivning om social sikring indenfor de lovområder, som overenskomsten vedrører.

Overenskomsten afløser konventionen om social sikring mellem Kongeriget Danmark og Den Socialistiske Forbundsrepublik Jugoslavien af 22. juni 1977 i forholdet mellem Danmark og Kroatien.

Den ny overenskomst sikrer som hidtil, at de personer, som omfattes af overenskomsten, bliver omfattet af lovgivningen i overenskomstslandet på lige vilkår med landets egne borgere, med mindre andet bestemmes i overenskomstens særlige regler herom.

I forhold til den tidligere konvention gives der nu bedre muligheder for tilkendelse og udbetaling af pension, der er optjent ret til i det ene af de to lande, når der er bopæl i det andet land.

Der er til overenskomsten indgået en administrativ aftale om gennemførelse af overenskomsten. Den administrative aftale træder i kraft samtidig med overenskomsten. Teksten til overenskomsten og den administrative aftale findes som bilag til denne vejledning.

Desuden vil der blive udarbejdet en blanketsamling, som skal anvendes ved administration af overenskomsten.

KAPITEL I

ALMINDELIGE BESTEMMELSER OG DEFINITIONER - OVERENSKOMSTENS AFSNIT I

Definitioner - Overenskomstens artikel 1

2. I artikel 1 er en række af de udtryk, der anvendes i overenskomsten, defineret. Når et udtryk er defineret i artikel 1, medfører det, at udtrykket altid anvendes i netop denne betydning i overenskomsten, i den administrative aftale og i denne vejledning. Dette gælder også for udtryk, som i anden sammenhæng kan have en anden betydning.

Et udtryk, som ikke er defineret i overenskomsten, anvendes i den betydning, som lovgivningen i øvrigt tillægger det.

Område - Overenskomstens artikel 1, bogstav b)

3. Overenskomsten anvendes indenfor dansk og kroatisk område.

Ved dansk område forstås efter overenskomsten Danmark med undtagelse af Grønland og Færøerne.

Ved kroatisk område forstås Republikken Kroatiens territorium.

Lovgivning - Overenskomstens artikel 1, bogstav c)

4. Lovgivning betyder den lovgivning, der er specificeret i overenskomstens artikel 2. Det betyder, at når det af overenskomsten fremgår, hvilket lands lovgivning, der skal anvendes i en given situation, er det udelukkende den lovgivning, der er nævnt i overenskomstens artikel 2, der er tale om.

Om anden sociallovgivning end den, der nævnes i artikel 2, skal anvendes, afgøres efter bestemmelserne i den pågældende lovgivning.

Om den lovgivning, der er omfattet af overenskomsten se pkt. 12.

Kompetent institution - Overenskomstens artikel 1, bogstav e)

5. Den kompetente institution er den institution eller myndighed, der er ansvarlig for udbetaling af ydelser eller en institution eller myndighed udpeget af den kompetente myndighed. Den kompetente myndighed i Danmark er Socialministeriet.

Hvert af landenes kompetente institutioner er opført i bilaget til den administrative aftale.

Fast bopæl - Overenskomstens artikel 1, bogstav f)

6. Ved udtrykket fast bopæl forstås efter overenskomsten lovlig etableret sædvanlig bopæl.

Ved afgørelsen af, om en person har bopæl i Danmark, vil oplysninger om folkeregistertilmelding som oftest kunne lægges til grund. I tvivlstilfælde må der foretages en konkret bedømmelse. Ved bedømmelsen må bl.a. lægges vægt på, hvor den pågældende person og eventuel familie sædvanligvis opholder sig.

Arbejdstager - Overenskomstens artikel 1, bogstav h)

7. Betydningen af udtrykket arbejdstager er fastlagt i artikel 1, bogstav h). Ved definitionen henvises til bestemmelser i de to landes lovgivning. Det er således overladt til definitionen i landenes lovgivning at fastlægge, hvornår en person betragtes som arbejdstager i overenskomstens forstand.

Dette medfører, at den kreds af personer, der betragtes som arbejdstagere, ikke nødvendigvis er fuldstændig sammenfaldende i de to lande.

For Danmarks vedkommende betyder udtrykket arbejdstager:

- for perioden indtil den 1. september 1977: en person, der som beskæftiget i en arbejdsgivers tjeneste, var omfattet af lovgivningen om arbejdsulykker og erhvervssygdomme.
- for perioden efter den 1. september 1977: en person, der er beskæftiget i en arbejdsgivers tjeneste og er omfattet af ATP-loven.

For Kroatiens vedkommende betyder udtrykket arbejdstager, personer, der er beskæftiget for en arbejdsgiver, eller som udfører et arbejde, som medfører, at pågældende er forsikret som arbejdstager i henhold til den kroatiske lovgivning, der er nævnt i overenskomstens artikel 2.

Som det fremgår, er definitionen af udtrykket ”arbejdstager” knyttet til en persons status i relation til en eller flere love om social sikring. Der er derfor ikke tale om et arbejdsretligt arbejdstagerbegreb, men et særligt social sikringsretligt begreb.

Selvstændig erhvervsdrivende - Overenskomstens artikel 1, bogstav i)

8. Udtrykket selvstændig erhvervsdrivende betyder i relation til Danmark enhver person, der har ret til ydelser i henhold til lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel på grundlag af anden erhvervsindtægt end lønindtægt.

I forhold til Kroatien betyder udtrykket enhver person, som udfører arbejde omfattet af den kroatiske lovgivning, der er omfattet af artikel 2.

Bopælsperioder – Overenskomstens artikel 1, bogstav l)

9. Bopælsperioder er alle perioder, der efter den lovgivning de er tilbagelagt regnes som bopælsperioder. Der kan derfor være tale om både faktiske perioder med bopæl og perioder der ligestilles hermed afhængigt af bestemmelserne i den pågældende lovgivning.

Familiemedlemmer - Overenskomstens artikel 1, bogstav n)

10. Familiemedlemmer er efter overenskomsten personer, der har status som sådanne i henhold til den lovgivning, der udbetales ydelser efter.

Når dansk lovgivning skal danne grundlag for udbetaling af ydelser til familiemedlemmer, fx børnetilskud eller ATP's ydelser til efterladte, er det bestemmelserne i hhv. børnetilskudsloven og ATP-loven om, hvem der anses som ydelsesberettigede, der er afgørende for, om en person betragtes som familiemedlem/efterladt.

Det er altså ikke et familieretligt begreb, der er tale om, idet den persongruppe, der betegnes som familiemedlemmer/efterladte, er afgrænset i den konkrete lovgivning, der skal anvendes i det enkelte tilfælde.

Naturalydelser – Overenskomstens artikel 1, bogstav o)

11. Udtrykket naturalydelser betyder lægehjælp og anden behandling og medicinsk hjælp ydet efter lovgivningen som omtalt i overenskomstens artikel 2,

1. punktum, bogstav a), og 2. punktum bogstav a) – c).

Den lovgivning, der er omfattet (sagligt anvendelsesområde) - Overenskomstens artikel 2

12. Overenskomsten finder for Danmarks vedkommende anvendelse på lovgivningen om:

- a) Offentlig sygesikring
- b) Sygehusvæsenet
- c) Svangerskabshygiejne og fødselshjælp
- d) Dagpenge ved sygdom eller fødsel
- e) Sikring mod følger af arbejdsskade
- f) Familieydelse
- g) Social pension
- h) Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP)

Overenskomsten skal anvendes på kroatisk lovgivning om:

- a) obligatorisk sygeforsikring og sundhedsydelse, herunder omsorg i tilfælde af svangerskab og fødsel såvel som forsikring mod arbejdsulykker og erhvervssygdomme
- b) obligatorisk pensionsforsikring (alders-, invalide- og efterladtepension, erhvervsmæssig revalidering og kompensation i tilfælde af fysisk tilskadekomst, som også omfatter forsikring mod arbejdsulykker og erhvervssygdomme)
- c) børnetilskud

Overenskomsten skal også anvendes på nye love, der ændrer eller supplerer de love, der er nævnt ovenfor. Når det drejer sig om nye love, som indfører nye former for social sikring, eller som dækker persongrupper, som ikke tidligere har været omfattet, gælder overenskomsten dog kun under særlige betingelser.

Personkreds – Overenskomstens artikel 3

13. Overenskomsten gælder for personer, der er statsborgere i Danmark eller Kroatien, når disse har bopæl i enten Danmark eller Kroatien. Overenskomsten gælder også for familiemedlemmer og efterladte, der har afledte rettigheder efter en dansk eller kroatisk statsborger omfattet af konventionen.

Ligebehandling - Overenskomstens artikel 4

14. Som udgangspunkt gælder der efter overenskomsten et almindeligt princip om ligebehandling af statsborgere i de to lande, når de pågældende er omfattet af den del af landenes lovgivning, som overenskomsten vedrører.

Ligebehandlingen vedrører dels anvendelse af den lovgivning, der er omfattet af overenskomsten, dels anvendelse af selve overenskomsten.

En kroatisk statsborger skal derfor stilles, som om pågældende havde dansk indfødsret i forhold til den danske lovgivning, der er omfattet af overenskomsten. Indfødsretskrav i pensions- og børnetilskudslovene gælder som udgangspunkt ikke for disse personer.

Der er dog i visse tilfælde i overenskomsten i øvrigt indsat særlige bestemmelser, der begrænser dette princip, se herom i vejledningens kapitel III.

Eksport af ydelser - Overenskomstens artikel 5

15. Ydelser, der er erhvervet ret til efter et af landenes lovgivning, kan ikke nedsættes, ændres, suspenderes eller inddrages på grund af, at modtageren har bopæl i det andet land.

Denne bestemmelse giver som udgangspunkt ret til udbetaling af danske ydelser, der er omfattet af overenskomsten til danske og kroatiske statsborgere, der opholder sig eller har bopæl i Kroatien, når der er opnået ret til disse ydelser efter dansk lovgivning.

Der er dog i visse tilfælde i overenskomsten i øvrigt indsat særlige bestemmelser, der begrænser dette princip, se herom i vejledningens kapitel III.

Forbud mod dobbeltydelser – Overenskomstens artikel 6, stk. 1

16. Overenskomsten giver ikke ret til at opnå eller bevare flere ydelser af samme art på grundlag af samme bopæls-, beskæftigelses eller forsikringsperioder. Der kan således ikke med hjemmel i overenskomsten gives fx pension fra både Danmark og Kroatien på grundlag af samme optjeningsperiode.

Nedsættelse af ydelser på grund af anden indtægt mv. - Overenskomstens artikel 6, stk. 2 og 3.

17. Hvis lovgivningen i et af landene giver adgang til at nedsætte eller inddrage en ydelse, når modtageren samtidig modtager andre sociale ydelser eller har indtægter i øvrigt, gælder denne adgang også, når der modtages ydelser eller andre indtægter fra eller i det andet land.

Bestemmelsen giver dog ikke adgang til at nedsætte pension og arbejds- skadeerstatning, udelukkende fordi modtageren samtidig har ret til en tilsvarende ydelse fra det andet land i henhold til overenskomstens bestemmelser.

En dansk pension kan derfor ikke nedsættes, fordi der samtidig modtages pension fra Kroatien. Derimod kan der ved indtægtsreguleringen tages hensyn til andre indtægter, som en modtager af dansk pension opnår fra eller i Kroatien, når dette i øvrigt er i overensstemmelse med danske regler om opgørelse af indtægtsgrundlag til brug for beregning af pensionen.

KAPITEL II

HVILKET LANDS LOVGIVNING FINDER ANVENDELSE - OVERENSKOMSTENS AFSNIT II

Lovvalgsregler

18. Overenskomsten indeholder i afsnit II en række bestemmelser om, hvilken af de to landes lovgivning om social sikring en person skal være omfattet af i en given situation, de såkaldte lovvalgsregler.

Lovvalgsreglerne omfatter dels en hovedregel for, hvilket lands lovgivning, der skal anvendes, dels undtagelser fra denne regel og særregler for visse persongrupper.

Lovvalget gælder kun for den lovgivning, der er omfattet af overenskomsten. For øvrig sociallovgivning er det reglerne i det enkelte lands nationale lovgivning, der er afgørende for, om en person er omfattet af den pågældende lov.

Reglerne om, hvilket lands lovgivning, der skal anvendes, har kun betydning for afgørelse af, hvorvidt en person skal henvises til at blive sikret efter det ene eller det andet lands lovgivning.

Når dette er afgjort, er det reglerne i det pågældende lands lovgivning, evt. suppleret med overenskomstens særlige bestemmelser om de enkelte ydelser, der er afgørende for, dels om en person kan blive tilsluttet sikringsordninger i det pågældende land, og dels om der er ret til ydelser efter det pågældende lands lovgivning.

Hovedregel

Bopælslandet/beskæftigelseslandet - Overenskomstens artikel 7

19. Som hovedregel er en person omfattet af lovgivningen i det land, hvor pågældende har bopæl.

For personer, der har lønnet eller selvstændig beskæftigelse, gælder, at de er omfattet af lovgivning i det land, hvor de udfører beskæftigelsen. Det gælder som udgangspunkt også, når de har bopæl i det andet land. En dansk eller kroatisk statsborger, der bor i Danmark men arbejder i Kroatien, er derfor omfattet af kroatisk lovgivning.

Denne hovedregel gælder for al lovgivning, der er omfattet af overenskomsten, dvs. både når det drejer sig om sikringsordninger, der er afhængig af beskæftigelse (fx danske sygedagpenge), og når det drejer sig om ordninger, der er afhængig af bopæl i det pågældende land (fx den danske sygesikring).

Undtagelser

Udsendte lønmodtagere - Overenskomstens artikel 8, stk. 1, bogstav a) – Administrativ aftales artikel 5

20. En lønmodtager, som er omfattet af ét af landenes lovgivning, og som af en arbejdsgiver med hjemsted i dette land bliver udsendt fra dette land til midlertidigt at udføre arbejde i det andet land for den udsendende arbejdsgivers regning, forbliver omfattet af lovgivningen i det land, som den pågældende udsendes fra, når varigheden af det arbejde, som den pågældende udsendes til at varetage, ikke forventes at overstige 12 måneder.

En dansk eller kroatisk statsborger, der fra Danmark af en dansk arbejdsgiver bliver sendt til midlertidig beskæftigelse af højst 12 måneders varighed i Kroatien, er derfor omfattet af dansk lovgivning om social sikring, selv om pågældende tager bopæl i Kroatien under udsendelsen.

En arbejdstager, der skal forblive omfattet af dansk lovgivning under udsendelse til arbejde i Kroatien, skal anmode om at få udstedt dokumentation herfor. En kopi af den attesterede blanket skal afleveres til myndighederne i Kroatien.

Reglerne om udsendelse gælder kun for lønmodtagere. En selvstændig er- hvervsdrivende, der har midlertidig beskæftigelse i Kroatien, er således efter overenskomstens hovedregel omfattet af kroatisk lovgivning, med mindre der indgås en aftale efter overenskomstens artikel 10, se pkt. 26.

Der gælder desuden særlige regler for offentligt ansatte, se pkt. 23.

Transportarbejdere - Overenskomstens artikel 8, bogstav b)

21. Det rejsende personale i en transportvirksomhed eller et flyselskab med hjemsted i det ene land, er omfattet af dette lands lovgivning ved beskæftigelse i det andet land uafhængig af beskæftigelsens varighed.

Søfolk mfl. - Overenskomstens artikel 8, bogstav c)

22. Personer, der er beskæftiget på et skib, der fører et af landenes flag, er omfattet af flaglandets lovgivning.

Personer, som er beskæftiget om bord på et skib, der fører et af landenes flag, mens skibet befinder sig på det andet lands område, er ved denne beskæftigelse omfattet af lovgivningen i sidstnævnte land, når de normalt er omfattet af lovgivningen i dette land.

Det betyder, at personer, der er omfattet af dansk lovgivning, fortsat er omfattet af dansk lovgivning, når de er beskæftiget ved fx losning, lastning, reparation om

bord på et kroatisk skib under dette skibs ophold i dansk havn eller danske farvande i øvrigt.

Offentligt ansatte – Overenskomstens artikel 8, stk. 2

23. Tjenestemænd og andre offentlig ansatte som sendes fra et land til arbejde i det andet land, forbliver omfattet af lovgivningen i det land de udsendes fra. Personer, der er ansat af en offentlig dansk arbejdsgiver forbliver derfor omfattet af dansk lovgivning, hvis de udsendes til arbejde i Kroatien. Der gælder ingen tidsbegrænsning. Det vil sige, at offentligt ansatte forbliver omfattet af udsenderlandets lovgivning, selv om udsendelsesperioden overstiger 12 måneder.

Offentlig ansatte skal ikke have særlig dokumentation ud over dokumentation for ansættelsesforholdet.

Udsendte diplomater mfl. - Overenskomstens artikel 9

24. Overenskomstens bestemmelser berører ikke den stilling, som personer, der som diplomatiske eller konsulære repræsentanter, eller som tjenestemænd eller personer, der ligestilles med tjenestemænd, er beskæftiget på diplomatiske og konsulære repræsentationer, har efter internationale regler om diplomatiske forbindelser.

Kroatiske diplomater, der er udsendt til Danmark, er således fortsat fritaget for at være omfattet af dansk lovgivning om social sikring som hidtil.

Familiemedlemmer – Overenskomstens artikel 8, stk. 3

25. Familiemedlemmer til udsendte – herunder udsendte offentlig ansatte -, søfolk og internationale transportarbejdere er omfattet af lovgivningen i samme land som den udsendte mv. Det gælder dog ikke, hvis familiemedlemmet selv i kraft af beskæftigelse har ret til ydelser efter lovgivningen, jf. artikel 2, i det land, hvor de er bosat.

Familiemedlemmer til lønmodtagere, der i kraft af deres udsendelse for dansk arbejdsgiver, beskæftigelse i dansk transportvirksomhed eller om bord på dansk skib, er omfattet af dansk lovgivning om social sikring, er derfor også omfattet af dansk lovgivning, selv om de pågældende bor i Kroatien. Det gælder dog ikke, hvis de pågældende familiemedlemmer i kraft af arbejde har ret til ydelser efter kroatisk lovgivning.

Aftaler - Overenskomstens artikel 10 – Administrativ aftales artikel 6

26. Der kan desuden ved aftale mellem de to lande gøres undtagelser fra bestemmelserne i overenskomstens artikel 7 og 8.

Ansøgning om at fravige disse bestemmelser, således at en person bliver omfattet af dansk lovgivning, skal indgives til Den Sociale Sikringsstyrelse, som, såfremt der findes grundlag for at give tilladelsen, indhenter samtykke fra den kompetente kroatiske myndighed.

Denne bestemmelse vil kunne anvendes ved udsendelse af arbejdstagere og selvstændige erhvervsdrivende, hvor det på forhånd ligger fast, at udsendelsesperioden overstiger 12 måneder, eller andre situationer, hvor betingelserne i den almindelige udsendelsesregel i overenskomstens artikel 8, stk. 1, bogstav a), ikke er opfyldt.

Efter dansk praksis gives der normalt tilladelse til at forblive omfattet af dansk lovgivning, når udsendelsen ikke forventes at overstige 3 år. Det er en forudsætning, at arbejdstageren under udsendelsen er ansat

af en arbejdsgiver, der har hjemsted her i landet, og at pågældende ved udsendelsesperiodens start er omfattet af dansk lovgivning.

KAPITEL III

SÆRLIGE BESTEMMELSER OM DE ENKELTE YDELSER - OVERENSKOMSTENS AFSNIT III - VII

Indledning

27. I overenskomstens afsnit III - VII er fastsat nærmere regler om de forskellige typer af ydelser, der er omfattet af overenskomsten.

Bestemmelserne i disse afsnit i overenskomsten anvendes sammen med og som supplement til reglerne i overenskomstens afsnit I og II, dvs. de almindelige bestemmelser og bestemmelserne, der fastlægger, hvilket af de to landes lovgivning, en person er omfattet af.

I relation til anvendelse af dansk lovgivning er der i overenskomstens afsnit III - VII særlige regler om sygesikring mv. og dagpenge ved sygdom eller fødsel, arbejdsskadesikring, børnefamilieydelse og børnetilskud samt social pension og ATP.

For visse af bestemmelserne, fx bestemmelserne om pension og børnetilskud er der tale om regler, der til dels indskrænker de rettigheder, der ellers følger af ligebehandlings- og eksportprincipperne, der er fastlagt i overenskomstens afsnit I.

For andre af bestemmelserne, fx bestemmelserne vedrørende sygesikring mv., er der tale om bestemmelser, der giver supplerende rettigheder til personer, der omfattes af dansk lovgivning.

I de tilfælde, hvor der ikke er fastsat særlige regler, gælder udelukkende bestemmelserne i det lands lovgivning, der skal anvendes i den konkrete situation, dog under hensyntagen til overenskomstens almindelige bestemmelser om ligebehandling mv.

YDELSER VED SYGDOM OG MODERSKAB - OVERENSKOMSTENS AFSNIT III

Naturnalydelser (sygesikring og sygehusbehandling mv.) - Overenskomstens artikel 12 - Administrativ aftales artikel 7

28. Forsikringsperioder i den kroatiske sygeforsikring medregnes til nedbringelse af den ventetid på 6 uger, der er fastsat i sygesikringsloven og den tilsvarende ventetid for ret til vederlagsfri behandling på sygehus, der er fastsat i loven om sygehusvæsenet.

Arbejdstagere og diplomater mfl., der er omfattet af dansk lovgivning i medfør af overenskomstens artikel 7, 8, eller 10, jf. pkt. 20 – 23, selv om de ikke har bopæl i Danmark, har ret til et særligt sygesikringslegitimationsbevis, jf. Vejledning nr. 230 af 23. december 1993.

Kontantydelse - Overenskomstens artikel 12 - Administrativ aftales artikel 7

29. Ved afgørelse af, om der er ret til kontantydelse ved sygdom eller moderskab (syge- eller barseldagpenge), kan der tages hensyn til forsikrings- og beskæftigelsesperioder, der er tilbagelagt efter det andet lands lovgivning, hvis det er nødvendigt for at opnå ret til ydelser.

Ved anvendelse af dansk lovgivning betyder bestemmelsen, at der ved afgørelse af, om beskæftigelseskravet for ret til dagpenge efter lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel er opfyldt, kan tages hensyn

til beskæftigelsesperioder eller perioder, der ligestilles hermed, og som er tilbagelagt efter kroatisk lovgivning.

Beregning af dagpenge - Overenskomstens artikel 13

30. I de tilfælde hvor dagpenge skal beregnes på grundlag af gennemsnitsindtægten i en forudgående periode, skal der kun tages hensyn til indtægter, der er erhvervet i det land, der skal udbetale dagpengene.

I Danmark kan denne bestemmelse få betydning, når dagpenge skal beregnes på grundlag af indtægten de sidste 4 uger - eventuelt 13 uger før fraværet.

Udbetaling af dagpenge til personer med ophold eller bopæl i Kroatien – Overenskomstens artikel 14

31. Overenskomsten indeholder i artikel 14 en regel om udbetaling af dagpenge til personer, der har ophold i det andet overenskomstsland.

Efter denne bestemmelse udbetales dagpenge, som en person har opnået ret til efter et af landenes lovgivning, når den sikrede har ophold i det andet land, efter de regler, der gælder for statsborgere i det land, der udbetaler dagpenge.

Ved udbetaling af danske dagpenge til personer, der har bopæl i Kroatien, gælder derfor som udgangspunkt både for danske og kroatiske statsborgere dagpengelovens almindelige bestemmelser om udbetaling af dagpenge under ophold i udlandet.

Personer, der ved fraværrets påbegyndelse efter overenskomstens lovvalgsregler er omfattet af dansk lovgivning under ophold/bopæl i Kroatien, har dog under alle omstændigheder ret til at få udbetalt dagpenge fra Danmark. Om personer, der er omfattet af dansk lovgivning under ophold/bopæl i Kroatien, se vejledningens kapitel II.

YDELSER VED ARBEJDSULYKKER OG ERHVERVSSYGDOMME - OVERENSKOMSTENS AFSNIT IV

Anmeldelse og fastsættelse af godtgørelse for varigt mén og erstatning for tab af erhvervsevne - Overenskomstens artikel 15

32. Retten til ydelser ved arbejdsskade bestemmes efter lovgivningen i det land, hvis lovgivning den tilskadekomne var omfattet af på det tidspunkt, ulykkestilfældet fandt sted, eller det sygdomsfremkaldende arbejde blev udført. Om det lands lovgivning, der finder anvendelse se vejledningens kapitel II.

Anmeldelse af arbejdsulykke eller erhvervssygdom indgives til forsikringsselskab/institution i det land, hvis lovgivning skadelidte er omfattet af.

Ved fastsættelse af invaliditetsgraden som følge af arbejdsulykke eller erhvervssygdom skal der tages hensyn til en eventuel tidligere tilskadekomst, der er indtrådt, mens skadelidte var omfattet af det andet lands lovgivning.

Ved forværring af en erhvervssygdom, som skadelidte allerede modtager eller har modtaget erstatning for, gælder særlige regler.

Erhvervssygdomsfremkaldende arbejde i begge lande - Overenskomstens artikel 16 - Administrativ aftales artikel 9

33. Hvis en erhvervssygdom kan være opstået som følge af arbejde, der er udført på begge landes område, udbetales kun ydelser fra det land, hvor skadelidte senest har været beskæftiget med arbejde, der kan have forårsaget erhvervs- sygdommen.

Hvis den forsikringsinstitution, der har konstateret at denne bestemmelse skal anvendes og institutionen derfor ikke skal behandle anmeldelsen, oversendes den til institutionen i det andet land. Sammen med anmeldelsen sendes de dokumenter, som måtte være af betydning for sagens afgørelse.

Forværring af erhvervssygdom - Overenskomstens artikel 17 - Administrativ aftales artikel 10

34. Når forværring af en erhvervssygdom må antages at skyldes arbejde, som er udført mens skadelidte var omfattet af lovgivningen i det land, som allerede udbetaler eller har udbetalt ydelser i anledning af denne erhvervssygdom, skal ydelser som følge af forværringen også udbetales fra dette land.

Hvis skadelidte derimod - efter den første udbetaling af ydelser - har været beskæftiget i det andet land ved arbejde, der har fremkaldt forværringen, skal det land, der oprindeligt har udbetalt ydelser, ikke tage hensyn til forværringen.

Derimod skal det land, hvis lovgivning skadelidte var omfattet af, da det arbejde, der er skyld i forværringen, blev udført, udbetale et tillæg til den ydelse, der allerede bliver eller er blevet udbetalt fra det andet land.

I denne situation skal den forsikringsinstitution, der oprindeligt har udbetalt erstatning oversende alle oplysninger om den tidligere konstaterede erhvervssygdom til institutionen i det andet land.

Dagpenge ved arbejdsskade - Overenskomstens artikel 18 og 19

35. Bestemmelserne i overenskomstens artikel 13 om beregning af dagpenge og artikel 14 om udbetaling af dagpenge ved bopæl i det andet land anvendes også, når der udbetales dagpenge i anledning af arbejdsskade. Se om disse bestemmelser i pkt. 30 og 31.

Naturalydelser ved arbejdsskade

36. Når skadelidte er omfattet af dansk lovgivning på skadestidspunktet, har den sikrede ret til naturalydelser ved arbejdsskaden efter sygesikringsloven/lov om sygehusvæsen.

Pågældende skal desuden have bedømt sin ret til naturalydelser efter lov om sikring mod følger af arbejdsskade.

Arbejdsskadesikringen yder erstatning for det økonomiske tab, som den skadelidte har, når det offentlige sundhedsvæsen ikke kan give ydelser gratis eller kræver delvis selvbetaling.

Denne mulighed for erstatning af udgifter til lægebehandling mv. kræver, at ulykken eller sygdommen anerkendes som en arbejdsskade.

FAMILIEYDELSER - OVERENSKOMSTENS AFSNIT V

Børnefamilieydelse, ordinært og ekstra børnetilskud - Overenskomstens artikel 20

37. Børnefamilieydelse efter lov om en børnefamilieydelse og børnetilskud efter §§ 2 og 3 samt § 10a (flerbørnstilskud) og § 10c (børnetilskud til uddannelsessøgende) i børnetilskudsloven ydes til kroatisk statsborgere på samme vilkår som til danske statsborgere. Ved flytning til Danmark får børn af kroatisk statsborgere, som efter overenskomsten er omfattet af dansk lovgivning, således ret til ydelser fra begyndelsen af kvartalet efter tilflytningen.

Særligt børnetilskud - Overenskomstens artikel 21

38. Børn af kroatiske enker og enkemænd samt forældreløse børn af kroatiske statsborgere har, når de har bopæl i Danmark, ret til særligt børnetilskud efter dansk lovgivning efter samme regler, som gælder for børn af danske statsborgere. Det er en betingelse, at barnet eller en af dets forældre har haft bopæl på dansk område i mindst 6 måneder, og at den afdøde fader og/eller moder på tidspunktet for dødsfaldet havde bopæl på dansk område. Herved er der sket en nedsættelse af den gældende bopælsperiode for udenlandske statsborgere på 3 år.

Er kravet om, at den afdøde fader eller moder på tidspunktet for dødsfaldet havde bopæl i Danmark ikke opfyldt, indtræder retten til særligt børnetilskud efter 3 års bopæl her i landet efter den almindelige bestemmelse herom i børnetilskudsloven.

Bestemmelsen om udbetaling af særligt børnetilskud efter 6 måneders bopæl her i landet omfatter også de øvrige tilfælde i børnetilskudsloven, hvor særligt børnetilskud ydes.

Kroatiske ydelser - Overenskomstens artikel 22

39. Børn af danske statsborgere har ret til kroatiske børnetilskud efter de samme regler, som gælder for kroatiske statsborgere, når børnene og mindst én af forældrene bor i Kroatien.

Ret til familieydelser fra begge lande - Overenskomstens artikel 23 - Administrativ aftales artikel 12

40. Når der til samme barn er ret til familieydelser fra begge lande for samme periode, udbetales ydelserne kun fra det land, hvor barnet overvejende opholder sig.

Det vil sige, at personer, der er omfattet af dansk lovgivning om social sikring, mens børnene har bopæl i Kroatien, kun har ret til dansk børnefamilieydelse, hvis der ikke samtidig er ret til kroatiske ydelser.

Der er i sådanne tilfælde heller ikke ret til danske børnetilskud, selv om betingelserne i børnetilskudsloven i øvrigt er opfyldt.

I situationer, hvor der kan være ret til ydelser fra begge lande, skal kommunen kontakte de kroatiske myndigheder med henblik på at undgå, at der udbetales ydelser fra mere end et land.

PENSION

Ligebehandlingsprincippet – Overenskomstens artikel 4

41. Overenskomstens ligebehandlingsprincip giver lige ret til dansk og kroatisk pension for danske og kroatiske statsborgere med bopæl i et af de to lande, med mindre andet er bestemt i de enkelte artikler i overenskomsten.

SÆRLIGE BESTEMMELSER VEDRØRENDE DANSKE YDELSER - OVERENSKOMSTENS AFSNIT VI

Ophævelse af bopælskravet - Overenskomstens artikel 5

42. Bestemmelser i dansk pensionslovgivning om, at det er en forudsætning for udbetaling af dansk pension, at modtageren har bopæl i Danmark, gælder kun, hvis der er fastsat bestemmelser herom i overenskomsten. Disse bestemmelser er omtalt nedenfor.

Folkepension til kroatiske statsborgere med bopæl i Danmark - Overenskomstens artikel 4

43. For kroatiske statsborgere, der har bopæl i Danmark, gælder ligebe- handlingsbestemmelsen i over- enskomstens artikel 4. Der er ikke herudover særlige betingelser for ret til dansk folkepension.

Kroatiske statsborgere med bopæl i Danmark har derfor ret til folkepension på samme betingelser som danske statsborgere. Dette betyder, at en kroatisk statsborger opnår ret til dansk folkepension, hvis pågældende har boet i mindst 3 år i Danmark mellem det fyldte 15. og det fyldte 65. år.

Førtidspension til kroatiske statsborgere med bopæl i Danmark - Overenskomstens artikel 24

44. For kroatiske statsborgere gælder en række særlige betingelser for ret til dansk førtidspension.

Der er ret til førtidspension efter samme regler som for danske statsborgere, når pågældende mellem det 15. og det 65. år har haft fast bopæl i Danmark i en sammenhængende periode på mindst 12 måneder og i denne periode har været fysisk og psykisk i stand til at udøve normalt erhverv. Det er i denne forbindelse ikke en betingelse, at der rent faktisk er udøvet erhverv i Danmark.

Folke- og førtidspension til kroatiske statsborgere med bopæl i Kroatien - Overenskomstens artikel 25

45. En kroatisk statsborger med bopæl i Kroatien kan få udbetalt folkepen- sion og førtidspension, når vedkommende har arbejdet i Danmark som arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i mindst 12 måneder i optjenings- perioden, dvs. mellem det 15. og det 65. år. Kravet om 12 måneders arbejde i Danmark kan opfyldes ved sammenlægning af to eller flere kortere arbejdsperioder, der sammenlagt udgør mindst 12 måneder. Om regler for opgørelse af beskæftigelsesperioder i øvrigt, se pkt. 49.

Retten til pension til personer med ét års beskæftigelse i Danmark gælder både retten til at få tilkendt pension under bopæl i Kroatien og retten til at medtage en allerede tilkendt pension fra Danmark til Kroatien.

De personer, der ikke opfylder betingelsen om ét års beskæftigelse i Danmark, kan derimod kun få udbetalt en dansk pension i Kroatien, hvis pensionen er tilkendt under bopæl i Danmark. I denne situation gælder den yderligere betingelse for ret til fortsat udbetaling af dansk pension ved flytning til Kroatien, at de pågældende skal have haft fast bopæl i Danmark i optjeningsperioden i mindst 10 år heraf mindst 5 år umiddelbart forud for ansøgningens indgivelse.

Forhøjelse af førtidspension - Overenskomstens artikel 27, stk. 2

46. Kroatiske statsborgere, der modtager dansk førtidspension af medicinske grunde (helbredsbetiget førtidspension), og som har bopæl i Kroatien, har ikke ret til at få tilkendt en højere førtidspension. Dette gælder alle kroatiske statsborgere, også selv om de opfylder overenskomstens betingelser for at få tilkendt dansk helbredsbetiget førtidspension under bopæl i Kroatien.

Danske statsborgere med bopæl i Kroatien - Overenskomstens artikel 5 og 24, stk. 3

47. Danske statsborgere, der har bopæl i Kroatien, har som udgangspunkt ret til at få tilkendt og udbetalt folkepension og førtidspension efter samme regler, som gælder for danske statsborgere, der har bopæl i Danmark.

Der er dog begrænsninger med hensyn til hvilke pensionsbestanddel mv., der udbetales, se pkt. 48.

Principperne for udbetaling af dansk pension til danske statsborgere i Kroatien gælder tilsvarende for statsborgere i andre EU-lande.

Dette baseres på EF-domstolens udtalelse i sagen C-55/00, Gottardo, hvori det blev fastslået, at når en medlemsstat indgår en bilateral aftale om social sikring følger det af det grundlæggende fællesskabsretlige ligebehandlingsprincip, at denne

medlemsstat skal indrømme statsborgere fra de øvrige medlemsstater de samme rettigheder som dem statens egne statsborgere er blevet tillagt i medfør af overenskomsten.

Forskellige bestemmelser om udbetaling af dansk pension - Overenskomstens artikel 27, stk. 1

48. Følgende pensionsbestanddele, tillæg og ydelser kan udbetales til personer, der bor i Kroatien:

- Førtidspension
- grundbeløb
- førtidsbeløb
- invaliditetsbeløb
- erhvervsudygtighedsbeløb

Øvrige pensionsbestanddele, tillæg og ydelser kan kun udbetales til personer, der bor i udlandet, når dette fremgår af lov om social pension. Pensionstillæg kan derfor ikke udbetales til personer, der bor i Kroatien, hverken til danske eller kroatiske statsborgere.

Danske statsborgere (og EU-statsborgere i øvrigt), der opfylder betingelserne efter

§ 3, stk. 2 og 3 i lov om social pension for at få udbetalt pension under bopæl i udlandet, kan få personligt tillæg, bistands- og plejetillæg, invaliditetsydelse og ekstra tillægsydelse, når de bor i Kroatien.

Opgørelse af beskæftigelsesperioder - Overenskomstens artikel 26

49. Ved anvendelse af bestemmelsen om krav om 12 måneders beskæftigelse i Danmark gælder følgende regler:

- når et medlem af Arbejdsmarkedets Tillægspension har betalt medlems- bidrag for ét år som beskæftiget, skal vedkommende anses for at have tilbagelagt en beskæftigelsesperiode på 12 måneder på dansk område,
- hvis en person godtgør, at han eller hun har været beskæftiget på dansk område i en periode forud for 1. april 1964, medregnes denne periode,
- hvis en person godtgør, at han eller hun var selvstændig erhvervsdrivende på dansk område i en periode medregnes denne periode også.

Forholdet til pensionslovens § 8 - Overenskomstens artikel 28

50. Bestemmelserne i § 8 i lov om social pension om ophold i udlandet, der sidestilles med bopæl i Danmark, gælder kun for danske statsborgere. Det betyder, at sådanne perioder i udlandet, som en kroatisk statsborger har tilbagelagt, ikke skal medregnes ved opgørelse af den pågældendes optjeningstid efter

pensionsloven i forbindelse med tilkendelse af dansk pension efter overenskomsten.

Bopælsperioder før 1. april 1957 - Overenskomstens artikel 29

51. Bopælsperioder, der er tilbagelagt forud for overenskomstens ikrafttræden, skal tages i betragtning ved fastsættelse af pensionens størrelse. Dog skal der ikke tages hensyn til bopælsperioder, der er tilbagelagt forud for den 1. april 1957, ved beregning af størrelsen af folke- og førtidspension, der udbetales til kroatiske statsborgere med bopæl i Kroatien.

Ydelser efter lov om ATP - Overenskomstens artikel 30

52. Overenskomsten berører ikke de særlige betingelser for medlemskab af ATP for udenlandske statsborgere.

Det betyder, at § 7, stk. 1, i bekg. Nr. 1301/2005 (ATP-bidragbekendtgørelsen) om bidragsfritagelse for kortvarig beskæftigelse finder anvendelse for kroatisk statsborgere.

SÆRLIGE BESTEMMELSER I RELATION TIL KROATISKE YDELSER

OVERENSKOMSTENS AFSNIT VII

Ret til kroatisk pension – Overenskomstens artikel 31, stk. 1

53. Danske statsborgere har ret til ydelser ved alderdom, invaliditet og til efterladte og andre ydelser efter kroatisk lovgivning uden hensyn til, om de har bopæl på kroatisk eller dansk område.

Sammenlægning af forsikringsperioder – Overenskomstens artikel 31, stk. 2

54. Såfremt en dansk eller kroatisk statsborger ikke opfylder betingelserne for ret til ydelser alene på grundlag af de forsikringsperioder, der er tilbagelagt efter kroatisk lovgivning, skal bopælsperioder i Danmark medregnes, hvis den pågældende har været beskæftiget som arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende efter dansk lovgivning i mindst 12 måneder.

Forsikringsperioder i tredjelande – Overenskomstens artikel 31, stk. 3

55. Såfremt betingelserne for ret til ydelser selv efter anvendelsen af artikel 31, stk. 2, ikke er opfyldt, skal den kroatisk kompetente myndighed medregne forsikringsperioder tilbagelagt i tredjestater, med hvilke Kroatien har indgået en overenskomst om social sikring.

Fastsættelse af pensionens størrelse – Overenskomstens artikel 33

56. I tilfælde, hvor artikel 31 skal anvendes, fastsætter den kompetente institution i Kroatien ydelsens størrelse alene på grundlag af forsikringsperioder tilbagelagt efter kroatisk lovgivning. Hvis det ikke er muligt, fastsættes ydelsens størrelse i overensstemmelse med de sammenlagte forsikringsperioder, som om de var tilbagelagt efter kroatisk lovgivning, og den ydelse, der skal udbetales, fastsættes svarende til forholdet mellem længden af forsikringsperioden efter kroatisk lovgivning og forsikringsperiodernes samlede længde.

Begrænsning – Overenskomstens artikel 33, stk. 2, bogstav c)

57. Såfremt de sammenlagte forsikringsperioder i henhold til stk. 3 og 5 overstiger den længste periode, for hvilken der efter kroatisk lovgivning kan beregnes ydelser, skal kun denne længste periode tage i betragtning ved beregningen.

BEHANDLING AF ANSØGNING OM PENSION

Indgivelse af ansøgning - Overenskomstens artikel 37 og 38 - Administrativ aftales artikel 13

58. Når en person har været omfattet af pensionslovgivningen i begge lande, anses en ansøgning om pension efter ét lands lovgivning også som en ansøgning om en tilsvarende ydelse efter det andet lands lovgivning.

En ansøgning om dansk pension er derfor samtidig en ansøgning om kroatisk pension, når ansøgeren har været omfattet af både dansk og kroatisk pensionslovgivning.

Datoen for indgivelse af pensionsansøgning til en dansk kommune anses derfor som ansøgningsdato i forhold til den kroatiske pensionsinstitution. En ansøgning skal straks gennem Den Sociale Sikringsstyrelse videresendes til den kroatiske institution.

Hvis en ansøgning, erklæring eller anke mv. efter et lands lovgivning skal fremsættes inden en bestemt frist til institutionen i dette land, anses fristen for overholdt, hvis ansøgningen modtages af det andet lands institution inden fristens udløb.

En sådan erklæring eller anke skal straks oversendes til den kompetente myndighed i det andet land.

Ansøgning om kroatisk pension fra en person, der bor i Danmark - Administrativ aftales artikel 13, 14 og 15

59. Ansøgningen indgives til ansøgerens bopælskommune. Dette gælder, både når der søges om pension fra både Danmark og Kroatien samtidig, og når der alene søges om pension fra Kroatien.

Kommunen sender ansøgningen til Sikringsstyrelsen, der videresender ansøgningen til kontaktorganet i Kroatien.

Kommunen skal, når sagen sendes til Den Sociale Sikringsstyrelse, vedlægge dokumentation for beskæftigelse i Kroatien samt relevante lægelige akter, når der søges om pension af helbredsmæssige årsager.

Der skal sammen med ansøgningen desuden oplyses om de bopælsperioder, der er tilbagelagt i Danmark.

Hvis den kroatiske institution til brug for behandlingen af ansøgningen anmoder om, at ansøgeren bliver lægeundersøgt, skal kommunen sørge for, at en sådan

undersøgelse bliver foretaget og lægeerklæring udfærdiget. Udgifterne til lægeundersøgelsen og erklæringen betales af den kroatiske institution.

Hvis kommunen har en passende lægeerklæring, som er udfærdiget inden for de seneste 12 måneder forud for anmodningen, om lægeundersøgelse kan den efterkomme anmodningen ved at fremsende en kopi af denne erklæring. Den kroatiske institution, som har anmodet om en lægeerklæring, afgør om den fremsendte erklæring er tilstrækkelig, og hvis erklæringen anses for utilstrækkelig, udfærdiges ny erklæring som nævnt ovenfor.

Kommunen skal i øvrigt gennem Den Sociale Sikringsstyrelse underrette den kroatiske institution om de afgørelser, der træffes i sagen om ret til dansk pension.

På samme måde modtager kommunen underretning om afgørelsen i den kroatiske pensionssag for personer, der bor her i landet.

Ansøgning om dansk pension fra en person, der bor i Kroatien - Administrativ aftales artikel 14

60. Ansøgningen indgives til den kompetente institution i Kroatien, der videresender ansøgningen til Den Sociale Sikringsstyrelse. Styrelsen behandler ansøgningen og sender afgørelsen med klagevejledning til den kroatiske institution.

KAPITEL IV

FORSKELLIGE BESTEMMELSER - OVERENSKOMSTENS AFSNIT VIII

Kontaktorganer - Overenskomstens artikel 34, bogstav d) - Administrativ aftales artikel 2

61. Efter bestemmelsen i artikel 34, bogstav d), i overenskomsten og artikel 1 i den administrative aftale er følgende udpeget som kontaktorganer:

Danmark:

For ATP-pensioner:

Arbejdsmarkedets Tillægspension, ATP

I alle andre tilfælde:

Den Sociale Sikringsstyrelse Kroatien:

For pensionsforsikring, arbejdsulykker og erhvervssygdomme samt familieydelser: Det Kroatiske Pensionsforsikringsinstitut, Centralkontoret

For ydelser ved sygdom og moderskab:

Det Kroatiske Sygeforsikringsinstitut, Centraldirektoratet

Kontaktorganerne skal lette gennemførelsen af overenskomsten, og kan bl.a. fungere som forbindelsesled ved kontakt til en kompetent institution, når navn og adresse på denne institution ikke kendes af myndighederne i det andet land.

Gensidig administrativ bistand - Overenskomstens artikel 35, bogstav a)

62. Landenes myndigheder og institutioner skal i øvrigt yde hinanden den bistand, der er nødvendig til gennemførelse af overenskomsten og den administrative aftale, som om det drejede sig om gennemførelse af landenes egen lovgivning.

Bistanden skal ydes vederlagsfrit.

Indgivelse af ansøgning og klage mv. - Overenskomstens artikel 38

63. Ansøgninger og klager mv., som efter et af landenes lovgivning skal være indgivet inden en bestemt frist, anses som rettidigt indkomne, hvis de indenfor fristen er indgivet til en tilsvarende myndighed i det andet land.

I denne situation noterer den modtagende myndighed datoen for modtagelsen, og denne dato anses for at være datoen for modtagelse hos den kompetente myndighed eller institution i det andet land.

Udbetaling af ydelser - Overenskomstens artikel 39 - Administrativ aftales artikel 18

64. Udbetaling af ydelser efter dansk lovgivning foretages i danske kroner. Ydelserne udbetales direkte til den berettigedes bankkonto i Danmark eller

Kroatien.

Administration og klageadgang

65. Administration af overenskomsten varetages i Danmark af kommunerne for så vidt angår de lovområder, hvor kommunerne efter de almindelige regler i dansk lovgivning skal varetage administrationen. Kommunernes afgørelser om ret til danske ydelser efter overenskomsten kan ankes efter de almindelige danske regler herom.

Administration af overenskomstens regler om ydelser ved arbejdsskade varetages af Arbejdsskadestyrelsen, bortset fra tilfælde vedrørende sygedagpenge og naturalydelser ved arbejdsskade, der skal ydes efter den almindelige lovgivning. Arbejdsskadestyrelsens afgørelser kan ankes til Ankestyrelsen.

Administration af overenskomsten varetages af Den Sociale Sikringsstyrelse, når det drejer sig om pension til personer, der har bopæl i Kroatien. Styrelsens afgørelser om pension kan ankes til Ankestyrelsen.

Arbejdsmarkedets Tillægspensions varetager administrationen af ydelser efter ATP-loven. Arbejdsmarkedets Tillægspensions afgørelser kan indbringes for ATP's ankenævn.

Den Sociale Sikringsstyrelse træffer afgørelse efter overenskomstens artikel 8 og artikel 10. Styrelsens afgørelser om lovvalg efter overenskomstens artikel 10 kan ankes til Socialministeriet. Styrelsens afgørelser efter artikel 8 kan ankes til Ankestyrelsen.

KAPITEL V

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER OG OVERGANGSBESTEMMELSER - OVERENSKOMSTENS AFSNIT IX

Overgangsbestemmelser

Perioder tilbagelagt før overenskomstens ikrafttræden mv. - Overenskomstens artikel 42, stk. 1, 2 og 3

66. Overenskomsten træder i kraft den 1. november 2006.

Overenskomsten gælder også for forsikringstilfælde, der er indtrådt før ikrafttrædelsen.

Ved afgørelse af ret til ydelser skal der tages hensyn til forsikrings-, beskæftigelses- og bopælsperioder, der er tilbagelagt inden overenskomsten trådte i kraft.

Overenskomsten giver dog ikke ret til at få udbetalt ydelser for perioder, der ligger forud for overenskomstens ikrafttræden.

Fornyet fastsættelse af ydelser - Overenskomstens artikel 42, stk. 4 og 5

67. Hvis en ydelse har været stillet i bero eller lignende, fordi nationalitets- eller bopælsforhold har medført, at den ikke kunne komme til udbetaling, skal en sådan ydelse fastsættes eller udbetales på ny, når den berettigede ansøger herom. Hvis det drejer sig om en ydelse, der efter national lovgivning udbetales uden ansøgning, skal udbetaling dog ske automatisk.

Bestemmelsen om, at ydelser skal fastsættes på ny, gælder også for pensioner, der er tilkendt før overenskomsten trådte i kraft.

Hvis der anmodes om fornyet fastsættelse af ydelser inden 2 år fra overenskomstens ikrafttræden, har den fornyede fastsættelse virkning fra ikrafttrædelsesdatoen. En pensionsydelse skal derfor udbetales med virkning fra dette tidspunkt, selv om ansøgning først er modtaget senere. Det er dog en forudsætning, at betingelser, så som helbredsforhold og aldersbetingelser var opfyldt i hele perioden.

Fornyet fastsættelse af ydelser - herunder pensioner - må ikke føre til, en nedsættelse af ydelsen i forhold til det beløb, der er udbetalt forud for den fornyede fastsættelse.

Hvis en fornyet fastsættelse fører til en lavere ydelse, udbetales ydelsen fortsat med det hidtil gældende beløb.

Gyldighed og opsigelse - Overenskomstens artikel 44 og 45

68. Overenskomsten er indgået for en tidsubegrænset periode. Overenskomsten kan opsiges med en frist på 12 måneder forud for udløbet af et

kalenderår.

Hvis overenskomsten opsiges, bevares de ydelser, der allerede er opnået ret til efter overenskomsten. Adgangen til at opnå fremtidige ydelser på grundlag af rettigheder under erhvervelse skal reguleres ved særlig aftale.

Den administrative aftale har virkning fra datoen for overenskomstens ikrafttræden og har samme varighed som overenskomsten.

Forholdet til konventionen med Jugoslavien – Overenskomstens artikel 46

69. Ved ikrafttrædelsen ophører konventionen mellem Danmark og Den Socialistiske Forbundsrepublik Jugoslavien at gælde i forholdet mellem Kroatien og Danmark. Rettigheder, som er erhvervet efter bestemmelserne i den jugoslaviske konvention, bevares.

Herefter bevares retten til medregning (ved beregning af dansk pension) af forsikringsperioder tilbagelagt efter kroatisk (jugoslavisk) lovgivning før overenskomstens ikrafttræden, jf. artikel 25, stk. 3 og artikel 28 i den jugoslaviske konvention.

Det er en betingelse – som hidtil – at de tilbagelagte perioder kan dokumenteres som forsikringsperioder tilbagelagt i det kroatisk (jugoslaviske) pensionssystem.

For andre rettigheder gælder overenskomstens regler fra ikrafttrædelsen.

Den Sociale Sikringsstyrelse, den 23. oktober 2006

OVERENSKOMST mellem Kongeriget Danmark og Republikken Kroatien om social sikring

Kongeriget Danmarks regering og Republikken Kroatiens regering, der har besluttet at samarbejde på det sociale

sikringsområde, har vedtaget at indgå en overenskomst med dette formål og er enige om følgende:

AFSNIT I ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 1 Definitioner

1. I denne overenskomst har følgende udtryk denne betydning:

- a) "kontraherende stat" Kongeriget Danmark eller Republikken Kroatien, alt efter sammenhængen;
- b) "område" i relation til Kongeriget Danmark dets nationale område med undtagelse af Grønland og Færøerne og i relation til Republikken Kroatien, dennes område;
- c) "lovgivning" de i artikel 2 anførte gældende love, anordninger og administrative bestemmelser, alt efter sammenhængen;
- d) "kompetent myndighed" i relation til Kongeriget Danmark, Socialministeriet, og i relation til Republikken Kroatien, Ministeriet for Økonomi-, Arbejde- og Entreprenørskab og Sundheds- og Socialministeriet;
- e) "kompetent institution" den institution, der er ansvarlig for udbetaling af ydelser efter den lovgivning, der finder anvendelse, eller en institution
- e) eller myndighed udpeget af den kontraherende stats kompetente myndighed;
- f) "fast bopæl" i relation til Kongeriget Danmark sædvanlig, lovligt etableret bopæl og i relation til Republikken Kroatien bopæl defineret i henhold til love og anordninger;
- g) "ophold" midlertidigt ophold;
- h) "arbejdstager"

i relation til Kongeriget Danmark enhver person, der som beskæftiget i en arbejdsgivers tjeneste er omfattet af:

- lovgivningen om arbejdsulykker for tiden før 1. september 1977;
- lovgivningen om Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP) for en periode, der begynder den eller efter den 1. september 1977;

i relation til Republikken Kroatien enhver person, der er beskæftiget i en arbejdsgivers tjeneste, eller som udfører et arbejde, på grundlag af hvilket personen er omfattet af den i artikel 2 i denne overenskomst anførte lovgivning;

- i) "selvstændig erhvervsdrivende"

i relation til Kongeriget Danmark en person, der har ret til ydelser i henhold til lov om dagpenge ved sygdom og fødsel på grundlag af anden erhvervsindtægt end lønindkomst;

i relation til Republikken Kroatien en person, som uafhængigt udfører professionelt håndværk, service, detailhandel, landbrug eller lignende økonomisk aktivitet, og som på dette grundlag er omfattet af obligatorisk forsikring i kroatisk lovgivning, som fastsat i den i artikel 2 i denne overenskomst omhandlede lovgivning;

- j) "forsikringsperioder" bidragsperioder og perioder, der i den lovgivning, efter hvilken de er tilbagelagt, betegnes eller anerkendes som forsikringsperioder, samt alle andre perioder, for så vidt der efter den nævnte lovgivning tillægges dem betydning som forsikringsperioder;

- k) "beskæftigelsesperioder" perioder, der i den lovgivning, efter hvilken de er tilbagelagt, betegnes eller anerkendes som beskæftigelsesperioder, samt alle andre perioder, for så vidt der efter den nævnte lovgivning tillægges dem gyldighed som beskæftigelsesperioder;
- l) "bopælsperioder" perioder, der i den lovgivning efter hvilken de er tilbagelagt, betegnes eller anses som bopælsperioder;
- m) "ydelse" og "pension" samtlige kontantydelse og pensioner, herunder samtlige dele af disse, der ydes efter den lovgivning, der finder anvendelse, og forhøjelser i form af reguleringstillæg eller andre tillæg, med mindre andet er bestemt i denne overenskomst samt ydelse i form af kapitalbeløb, der kan træde i stedet for pensioner;
- n) "familiemedlemmer" personer, der betegnes eller anerkendes som familiemedlemmer i den lovgivning, som den kompetente institution anvender;
- o) "naturlidelse" læge- og hospitalshjælp mv. ydet efter den lovgivning om sygeforsikring, som skal anvendes;

2. Andre termer, ord og udtryk, som anvendes i denne overenskomst, har den betydning, der tillægges dem i den pågældende lovgivning.

Artikel 2

Den lovgivning som overenskomsten finder anvendelse på

1. Denne overenskomst finder anvendelse i relation til Republikken Kroatien på lovgivningen om:

- a) obligatorisk sygeforsikring og sundhedsydelse, herunder omsorg i tilfælde af svangerskab og fødsel, såvel som forsikring mod arbejdsulykker og erhvervssygdomme;
- b) obligatorisk pensionsforsikring (alders-, invalide og efterladtepension, erhvervsmæssig revalidering og kompensation i tilfælde af fysisk tilskadekomst, som også omfatter forsikring mod arbejdsulykker og erhvervssygdomme);
- c) børnetilskud.

I relation til Kongeriget Danmark på lovgivningen om:

- a) offentlig sygesikring;
- b) sygehusvæsenet;
- c) svangerskabshygiejne og fødselshjælp;
- d) dagpenge ved sygdom og fødsel;
- e) forsikring mod følger af arbejdsulykker og erhvervssygdomme;
- f) familieydelse og børnetilskud;
- g) social pension;
- h) Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP).

2. Denne overenskomst finder anvendelse på alle love og administrative bestemmelser, der ændrer eller erstatter eller supplerer den i stk. 1 omhandlede lovgivning.

3. Uanset bestemmelsen i stk. 2 finder denne overenskomst kun anvendelse på love og administrative bestemmelser om nye grene af den sociale sikring, såfremt der opnås enighed herom mellem de kompetente myndigheder.

4. Denne overenskomst finder ikke anvendelse på lovgivning, der udvider anvendelsesområdet for den i stk. 1 anførte lovgivning til at omfatte nye persongrupper, såfremt den kompetente myndighed i den berørte kontraherende stat beslutter dette og giver meddelelse herom inden seks måneder fra datoen for den officielle meddelelse af de pågældende bestemmelser i henhold til artikel 34, litra c).

Artikel 3

Personkreds

Denne overenskomst finder anvendelse på alle statsborgere i Kongeriget Danmark og Republikken Kroatien, som har bopæl på Kongeriget Danmarks eller Republikken Kroatiens område, og som er eller har været omfattet af den i artikel 2 anførte lovgivning, samt på disse personers familiemedlemmer og efterladte, for så vidt disse har afledte rettigheder fra de nævnte personer.

Artikel 4

Ligebehandling

Medmindre andet følger af særlige bestemmelser i denne overenskomst, skal alle statsborgere i de kontraherende stater, som har bopæl på Kongeriget Danmarks eller Republikken Kroatiens område, og på hvilke denne overenskomst finder anvendelse, behandles lige af en kontraherende stat med hensyn til rettigheder og pligter, som følger af den lovgivning, som for den pågældende stat er anført i artikel 2, eller som følge af denne overenskomst.

Artikel 5

Eksport af ydelser

Medmindre andet er bestemt i denne overenskomst, kan en ydelse, hvortil der er erhvervet ret efter lovgivningen i en af de kontraherende stater, ikke nedsættes, ændres, stilles i bero, inddrages eller beslaglægges som følge af, at den berettigede har bopæl eller ophold på den anden kontraherende stats område, og ydelsen skal kunne udbetales på den anden kontraherende stats område.

Artikel 6

Dobbeltydelser

1. Medmindre andet er bestemt i denne overenskomst, kan der ikke med hjemmel i overenskomsten hverken tillægges eller bevares ret

til flere ydelser af samme art på grundlag af samme bopæls-, beskæftigelses- eller forsikringsperiode.

2. Indeholder en af de kontraherende staters lovgivning bestemmelser om, at en ydelse skal nedsættes, stilles i bero eller bortfalde, når modtageren samtidig får udbetalt andre ydelser eller har andre indtægter, finder disse bestemmelser tillige anvendelse, selv om det drejer sig om ydelser, som den pågældende har opnået i henhold til den anden kontraherende stats lovgivning, eller om indtægter, han har modtaget på den anden kontraherende stats område.

3. Bestemmelserne i stk. 2 finder dog ikke anvendelse ved tildeling af ydelser ved invaliditet, alderdom, til efterladte eller ved arbejdsulykke og erhvervssygdom, som skal ydes af institutioner i begge de kontraherende stater i overensstemmelse med den lovgivning, der er anført i denne overenskomsts artikel 2.

AFSNIT II

BESTEMMELSE AF HVILKEN LOVGIVNING DER SKAL ANVENDES

Artikel 7

Almindelig regel

1. Med hensyn til den lovgivning, der er anført i artikel 2, er personer, der er omfattet af denne overenskomst, når de har bopæl på den anden kontraherende stats område, omfattet af denne stats lovgivning.

2. Arbejdstagere og selvstændige erhvervsdrivende som har bopæl på en af de kontraherende staters område og udfører deres lønnede eller selvstændige beskæftigelse på den anden kontraherende stats område, er omfattet af lovgivningen, hvor de har beskæftigelse.

Artikel 8

Særlige regler for visse personer

3. Følgende undtagelser gælder fra den almindelige regel i artikel 7:

- a) En person, der har lønnet beskæftigelse efter lovgivningen i en af de kontraherende stater og er beskæftiget af en virksomhed, der har sit hjemsted eller hovedsæde på den stats område, og som af denne virksomhed udsendes til en anden kontraherende stats område for dér midlertidigt at udføre et arbejde for den nævnte virksomheds regning, er under opholdet på den sidstnævnte stats område fortsat omfattet af lovgivningen i den førstnævnte stat i udsendelsesperioden, forudsat at varigheden af arbejdet ikke påregnes at overstige 12 måneder. Hvis opholdet på grund af uforudsete omstændigheder overstiger 12 måneder, skal den førstnævnte stats lovgivning fortsat finde anvendelse, indtil arbejdet er udført, forudsat at de kompetente myndigheder i begge kontraherende stater giver samtykke hertil. Anmodning om samtykke skal fremsættes inden udgangen af den foregående 12 måneders periode. En sådan forlængelse af perioden kan ikke overstige 12 måneder.
- b) Rejsende personale beskæftiget af transportvirksomheder eller flyselskaber, hvis hjemsted eller hovedsæde er beliggende på en af de kontraherende staters område, som udfører arbejde på den anden kontraherende stats område, er omfattet af den førstnævnte stats lovgivning.
- c) Besætningen på et skib og andre personer, der er beskæftiget om bord på et skib, er omfattet af lovgivningen i den kontraherende stat, hvis flag skibet fører. Såfremt en arbejdstager, som skal udføre arbejde om bord på et skib, der fører den ene kontraherende stats flag, under dets ophold på den anden kontraherende stats område, er omfattet af lovgivningen i denne stat, skal han fortsat være omfattet af lovgivningen i sidstnævnte stat.

1. Regeringsansatte og andre offentligt ansatte, der er udsendt til den anden kontraherende stats område, er omfattet af udsendelsesstatens lovgivning.

2. Bestemmelserne i stk.1 og 2 finder tilsvarende anvendelse på ledsagende familiemedlemmer, for så vidt de ikke i kraft af

beskæftigelse har ret til ydelse efter lovgivningen i den kontraherende stat, på hvis område de er bosat.

Artikel 9

Ansatte på diplomatiske missioner og konsulater

Denne overenskomst påvirker ikke bestemmelserne i Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser eller Wienerkonventionen om konsulære forbindelser, for så vidt angår den lovgivning, der er anført i artikel 2.

Artikel 10

Undtagelser fra artikel 7 og 8

De kompetente myndigheder i de kontraherende stater eller de af disse myndigheder udpegede organer kan efter aftale gøre undtagelser fra artikel 7 og 8 til fordel for visse personkategorier eller visse personer.

AFSNIT III

YDELSER VED SYGDOM OG MODERSKAB

Artikel 11

Almindelig bestemmelse

Statsborgere i en kontraherende stat og deres familiemedlemmer har, når de har bopæl på den anden kontraherende stats område, samme ret til alle ydelser ved sygdom og moderskab efter den sidstnævnte stats lovgivning som denne stats egne statsborgere.

Artikel 12

Sammenlægning af forsikrings-, beskæftigelses- eller bopælsperioder

Den kompetente institution i en kontraherende stat, efter hvis lovgivning erhvervelse, bevarelse eller generhvervelse af ret til natural- og kontantydelse ved sygdom eller moderskab er betinget

af, at der er tilbagelagt nærmere foreskrevne forsikrings-, beskæftigelses- eller bopælsperioder, skal i fornødent omfang medregne forsikrings-, beskæftigelses- eller bopælsperioder, der er tilbagelagt efter lovgivningen i den anden kontraherende stat, som om det drejede sig om perioder, der var tilbagelagt efter den lovgivning, som denne institution anvender.

Artikel 13

Beregning af kontantydelse ved sygdom og fødsel

Den kompetente institution i en kontraherende stat, efter hvis lovgivning kontantydelse ved sygdom eller moderskab skal beregnes på grundlag af den sikredes årlige eller gennemsnitlige løn eller anden erhvervsindtægt, fastsætter årsindtægten eller gennemsnitsindtægten alene på grundlag af den konstaterede indtæjning i de perioder, der er tilbagelagt efter den nævnte lovgivning.

Artikel 14

Betaling af kontantydelse i udlandet

Kontantydelse ved sygdom og moderskab, hvortil statsborgere i en kontraherende stat har erhvervet ret efter en af de kontraherende staters lovgivning, udbetales til de pågældende, også når de opholder sig på den anden kontraherende stats område. Udbetaling sker på samme vilkår og i samme omfang som for statsborgere i den kontraherende stat, på hvis område den kompetente institution er beliggende.

AFSNIT IV FORSIKRING MOD FØLGER AF

ARBEJDSULYKKER OG ERHVERVSSYGDOMME

Artikel 15

Fastsættelse af invaliditetsgraden

Ved fastsættelse af invaliditetsgraden som følge af en arbejdsulykke eller en erhvervssygdom efter lovgivningen i en af de kontraherende stater, skal enhver tidligere tilskadekomst, der er omfattet af den anden kontraherende stats forsikring, tages i betragtning.

Artikel 16

Erhvervssygdomme

I tilfælde, hvor en erhvervssygdom kommer til udbrud, efter at den pågældende på begge de kontraherende staters områder har været beskæftiget ved arbejde, der må antages at kunne forårsage en sådan sygdom, skal ydelserne udredes efter lovgivningen i den kontraherende stat, på hvis område den pågældende senest har været beskæftiget ved sådant arbejde.

Artikel 17

Forværring af erhvervssygdom

I tilfælde af forværring af en erhvervssygdom, for hvilken en dansk eller kroatisk statsborger har modtaget eller modtager erstatning efter en kontraherende stats lovgivning, gælder følgende regler:

- a) Såfremt den erstatningsberettigede ikke under udbetalingen af ydelser har været beskæftiget under en anden kontraherende stats lovgivning ved et arbejde, der må antages at kunne forårsage eller forværre den pågældende sygdom, påhviler det den kompetente institution i den førstnævnte stat efter den for denne institution gældende lovgivning at afholde de med ydelserne forbundne udgifter, under hensyntagen til den indtrådte forværring;
- b) Såfremt den erstatningsberettigede efter den første udbetaling af ydelser har været beskæftiget under den anden kontraherende stats lovgivning, ved et arbejde, der må antages at kunne forårsage eller forværre den pågældende sygdom, påhviler det den kompetente institution i den førstnævnte stat efter den for denne institution gældende lovgivning, at afholde de pågældende udgifter, uden hensyntagen til den indtrådte forværring. Den kompetente institution i den anden stat yder den erstatningsberettigede et tillæg, som skal fastsættes efter den for denne institution gældende lovgivning, og hvis størrelse skal svare til forskellen mellem de ydelser, der tilkommer den pågældende efter den indtrådte forværring, og de ydelser, som efter den for denne institution gældende lovgivning ville have tilkommet ham før forværringen indtrådte, hvis han havde pådraget sig den pågældende sygdom på et tidspunkt, hvor han var omfattet af denne stats lovgivning.

Artikel 18

Beregning af kontantydelse i tilfælde af arbejdsulykker og erhvervssygdomme

Bestemmelsen i artikel 13 finder tilsvarende anvendelse, når det drejer sig om beregning af kontantydelse i anledning af arbejdsulykker og erhvervssygdomme.

Artikel 19

Betaling af kontantydelse i tilfælde af arbejdsulykker og erhvervssygdomme

Bestemmelsen i artikel 14 finder tilsvarende anvendelse ved udbetaling af dagpenge i anledning af arbejdsulykker og erhvervssygdomme.

AFSNIT V

FAMILIEYDELSER

Artikel 20 Familieydelser under dansk lovgivning

Medmindre andet følger af bestemmelserne i artikel 21, har et barn, der har bopæl på Kongeriget Danmarks område, og hvis fader eller moder er kroatisk statsborger og har bopæl på Kongeriget Danmarks område, ret til familieydelser efter dansk lovgivning på samme vilkår som danske statsborgere.

Artikel 21

Ydelser til børn af enker eller enkemænd og forældreløse

Børn af enker og enkemænd, der er kroatiske statsborgere, samt forældreløse børn af kroatiske statsborgere har, når børnene har bopæl på Kongeriget Danmarks område, ret til særligt børnetilskud efter dansk lovgivning efter samme regler, som gælder for sådanne børn af danske statsborgere, på betingelse af, at barnet eller en af dets forældre har haft bopæl på Kongeriget Danmarks område i mindst 6 måneder, og at den afdøde fader og/eller moder på tidspunktet for dødsfaldet havde bopæl på Kongeriget Danmarks område.

Artikel 22

Familieydelser under kroatisk lovgivning

Et barn, som bor på Republikken Kroatiens område, og hvis fader eller moder er dansk statsborger og har permanent bopæl eller beskæftigelse på Republikken Kroatiens område, har ret til børnetilskud efter kroatisk lovgivning efter samme betingelser som kroatiske statsborgere.

Artikel 23

Overlappende ydelser

Såfremt der samtidig for det samme barn er erhvervet ret til familieydelser og børnetilskud efter begge kontraherende staters lovgivning, kan der alene kræves udbetalt familieydelser og børnetilskud efter lovgivningen i den kontraherende stat, på hvis område barnet overvejende opholder sig.

AFSNIT VI PENSIONER

SÆRLIGE BESTEMMELSER VEDRØRENDE DANSKE YDELSER

Artikel 24 Førtidspension

1. Kroatiske statsborgere har ret til førtidspension på betingelse af, at de i den optjeningsperiode, der gælder efter lov om social pension, har været fysisk og psykisk i stand til at udøve normalt erhverv i en sammenhængende bopælsperiode på ikke under 12 måneder på Kongeriget Danmarks område.
2. Retten til førtidspension på grund af sociale forhold er for kroatiske statsborgere desuden betinget af, at de har haft fast bopæl på Kongeriget Danmarks område i mindst 12 måneder umiddelbart forud for tidspunktet for indgivelse af ansøgningen om pension, og at behovet for pension er opstået, mens de havde bopæl på Kongeriget Danmarks område.
3. Danske statsborgere, der har permanent bopæl eller beskæftigelse på Republikken Kroatiens område, er ikke berettiget til at få tilkendt førtidspension på grund af sociale forhold.

Artikel 25

Eksport af pensioner

1. Udbetaling af social pension til en kroatisk statsborger med bopæl på Republikken Kroatiens område kan kun ske, hvis vedkommende i den optjeningsperiode, der gælder efter lov om social pension, har været beskæftiget på Kongeriget Danmarks område i mindst 12 måneder som arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende.
2. Selvom betingelserne i stk.1 ikke er opfyldt, udbetales en social pension, der er tilkendt en kroatisk statsborger, dog fortsat, også efter han er flyttet til Republikken Kroatiens område, forudsat at

vedkommende i den optjeningsperiode, der gælder efter lov om social pension, har haft fast bopæl på Konge-riget Danmarks område i mindst 10 år, hvoraf mindst 5 år ligger umiddelbart forud for ansøgningen om pension.

Artikel 26

Beskæftigelsesperioder

Ved anvendelse af artikel 25, stk.1, gælder følgende:

- a) når en person har været beskæftiget som arbejdstager og har betalt medlemsbidrag for ét år til Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP), skal vedkommende anses for at have tilbagelagt en beskæftigelsesperiode på 12 måneder på Kongeriget Danmarks område;
- b) hvis en person godtgør, at han eller hun har været beskæftiget på Kongeriget Danmarks område i en periode forud for 1. april 1964, medregnes denne periode også;
- c) hvis en person godtgør, at han eller hun i en periode har været selvstændig erhvervsdrivende på Kongeriget Danmarks område, medregnes denne periode også.

Artikel 27

Betaling af supplerende tillæg og ydelser

1. Uanset andre bestemmelser i denne overenskomst, skal tillæg og ydelser efter lov om social pension, bortset fra grundbeløb, førtidsbeløb, invaliditetsbeløb og erhvervsudygtighedsbeløb, kun udbetales til en statsborger i en af de kontraherende stater med bopæl uden for Kongeriget Danmarks område efter bestemmelserne i den nævnte lov.

2. Når en kroatisk statsborger er tilkendt dansk førtidspension, kan pensionen ikke forhøjes som følge af forværring af invaliditeten, hvis pensionisten har bopæl uden for Kongeriget Danmarks område.

Artikel 28

Beregning af bopælsperioder

Bestemmelserne i lov om social pension om, at bopælsperioder i udlandet sidestilles med bopæl på Kongeriget Danmarks område ved beregningen af bopælsperioder, gælder i relation til denne overenskomst kun for danske statsborgere.

Artikel 29

Begrænsning af erhvervelse af ret

Bopælsperioder tilbagelagt efter dansk lovgivning forud for den 1. april 1957 skal ikke tages i betragtning ved beregning af størrelsen af sociale pensioner, der i henhold til dansk lovgivning skal betales til kroatiske statsborgere med bopæl på Republikken Kroatiens område.

Artikel 30

Medlemskab af ATP

De særlige bestemmelser i den danske lovgivning om udenlandske arbejdstageres medlemskab af Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP) gælder fortsat for kroatiske arbejdstagere beskæftiget på Kongeriget Danmarks område.

AFSNIT VII PENSIONER

SÆRLIGE BESTEMMELSER I RELATION TIL KROATISKE YDELSER

Artikel 31

Sammenlægning af perioder

1. Danske statsborgere har ret til ydelser efter kroatisk lovgivning under samme betingelser som kroatiske statsborgere, uanset om de har bopæl på Republikken Kroatien eller Kongeriget Danmarks område.
2. Hvis en person ikke har ret til ydelser baseret på forsikringsperioder efter kroatisk lovgivning, skal bopælsperioder på Kongeriget Danmarks område tages i betragtning, hvis personen ifølge dansk lovgivning har haft lønnet eller selvstændig beskæftigelse i ikke mindre end 12 måneder.
3. Hvis en person ikke er berettiget til ydelser efter stk. 2 i denne artikel, skal den kroatiske kompetente institution medregne forsikringsperioder eller andre anerkendte perioder, der er tilbagelagt af statsborgere i en af de kontraherende stater i tredjelande, med hvilke Republikken Kroatien har indgået en separat socialsikringsaftale, som foreskriver sammenlægning af relevante perioder, med mindre andet fremgår af en sådan aftale. Retten til ydelser baseret på anvendelse af denne bestemmelse fastsættes i henhold til bestemmelserne i artikel 33, som finder tilsvarende anvendelse.
4. Bestemmelserne i stk.2 og 3 finder ikke anvendelse, hvis den totale forsikringsperiode, der er tilbagelagt efter kroatisk lovgivning, er kortere end 12 måneder.

Artikel 32

Fornyelse af beregning af ydelser

Hvis en ydelse er blevet tildelt efter Republikken Kroatiens lovgivning på et tidspunkt, hvor der ikke eksisterede rettigheder til en tilsvarende ydelse under Kongeriget Danmarks lovgivning, skal der ikke ske fornyet beregning af den pågældende ydelse, når den pågældende person tildeles en tilsvarende ydelse under Kongeriget Danmarks lovgivning.

Artikel 33

Beregning af den kroatiske delydelse

1. Hvis en person er berettiget til pension efter artikel 31 i denne aftale skal den kompetente institution fastsætte ydelsens størrelse alene i overensstemmelse med kroatiske forsikringsperioder.
2. Når det ikke efter kroatisk lovgivning er muligt at fastsætte den kroatiske andel af ydelsen efter stk.1, fastsætter den kroatiske kompetente institution andelen af ydelsen efter følgende regler:

Den kompetente institution sammenlægger de forsikringsperioder, der er tilbagelagt efter lovgivningen i begge kontraherende stater, og derefter beregnes det teoretiske beløb for den ydelse, der havde kunne udbetales, hvis samtlige forsikringsperioder havde været tilbagelagt efter dens lovgivning. Pensionsbeløb, som ikke afhænger af længden af tilbagelagte forsikringsperioder, anses for at være det teoretiske beløb.

Den kompetente institution beregner derefter det faktiske beløb for ydelsen på grundlag af det i litra a) anførte teoretiske beløb efter forholdet mellem længden af forsikringsperioder, der er tilbagelagt efter den for institutionen gældende lovgivning, og den samlede længde af forsikringsperioder nævnt i litra a).

Hvis den samlede længde af forsikringsperioder, som er fastsat efter litra a), overstiger den samlede længde af forsikringsperioder i henhold til kroatisk lovgivning om beregning af den maksimale ydelsessats, sætter den kompetente institution det teoretiske beløb i forhold til forsikringsperioder tilbagelagt efter den

for institutionen gældende lovgivning og den maksimale varighed af forsikrings- perioder, som er fastsat i kroatisk lovgivning.

3. Med henblik på anvendelse af stk.1 og 2 skal ydelsen alene fastsættes på grundlag af forsikringsperioder, der er tilbagelagt efter kroatisk lovgivning.

AFSNIT VIII FORSKELLIGE BESTEMMELSER

Artikel 34

Administrativ aftale

De kompetente myndigheder i de kontraherende stater eller de af dem udpegede myndigheder skal

- a) indgå den fornødne administrative aftale med henblik på gennemførelsen af denne overenskomst;
- b) meddele hinanden alle oplysninger om foranstaltninger, de har truffet med henblik på anvendelsen af denne overenskomst;
- c) meddele hinanden alle oplysninger om ændringer i deres lovgivning, der kan berøre anvendelsen af denne overenskomst;
- d) i den ovennævnte administrative aftale udpege kontaktorganer med henblik på at lette gennemførelsen af denne overenskomst.

Artikel 35 Gensidig bistand

Med henblik på anvendelsen af denne overenskomst

- a) skal de kontraherende staters kompetente myndigheder og institutioner yde hinanden administrativ bistand, som om det drejede sig om anvendelsen af deres egen lovgivning. Sådan gensidig administrativ bistand ydes som regel vederlagsfrit af de nævnte myndigheder og institutioner;
- b) kan de kontraherende staters kompetente myndigheder og institutioner forhandle direkte med hinanden. Ved sådan forhandling anvendes det engelske sprog;
- c) kan de kontraherende staters kompetente myndigheder, institutioner, ankeorganer og domstole ikke afvise begæringer eller andre dokumenter, der forelægges dem, med den begrundelse, at de er affattet på den anden kontraherende stats officielle sprog.
- d) lægelige undersøgelser af personer, som bor eller opholder sig på den anden kontraherende stats område, kan iværksættes af institutionen på den berørte persons bopæls- eller opholdssted på anmodning af og til udgift for den kompetente institution. Omkostningerne ved lægelig undersøgelse udført i begge de kompetente institutioners interesse kan ikke godtgøres.

Artikel 36 Fritagelse for gebyrer

1. Enhver i en kontraherende stats lovgivning hjemlet fritagelse for eller nedsættelse af afgifter, stempel-, rets- eller registreringsgebyrer for akter eller dokumenter, der kan kræves fremlagt i henhold til denne stats lovgivning, skal udstrækkes til også at omhandle tilsvarende akter eller dokumenter, der kræves fremlagt i henhold til den anden kontraherende stats lovgivning eller i henhold til denne overenskomst.

2. Attester, dokumenter og akter af enhver art, der kan kræves fremlagt i forbindelse med anvendelsen af denne overenskomst, er fritaget for bekræftelse eller legalisering af diplomatiske eller konsulære myndigheder.

Artikel 37

Ansøgning om pensioner og ydelser

Ansøgning om pensioner og ydelser indgives i overensstemmelse med bestemmelserne i den administrative aftale, der skal indgås i medfør af artikel 34.

Artikel 38

Indgivelse af ansøgning, erklæring og anke

Enhver ansøgning, erklæring eller anke, der i medfør af en kontraherende stats lovgivning skal være fremsat overfor en myndighed, institution, ankeorgan eller domstol i den pågældende stat inden en bestemt frist, skal anses for rettidigt indgivet, såfremt den inden for samme frist er indgivet til en tilsvarende myndighed, institution, ankeorgan eller domstol i den anden kontraherende stat. I så fald skal den myndighed, institution, ankeorgan eller domstol, der har modtaget nævnte ansøgning, erklæring eller anke, straks oversende den, enten direkte eller gennem de kompetente myndigheder i den pågældende stat, til den kompetente myndighed, institution, ankeorgan eller domstol i den førstnævnte stat. Datoen for afgivelse af sådanne ansøgninger, erklæringer eller anke til en myndighed, institution, ankeorgan eller en domstol i den anden kontraherende stat skal anses for at være datoen for deres indgivelse til den kompetente myndighed, institution, ankeorgan eller domstol, der skal behandle dem.

Artikel 39

Valuta

1. Betaling i henhold til denne overenskomst kan lovligt foretages i den udbetalende kontraherende stats valuta.
2. Betaling af de i stk. 1 nævnte ydelser til ydelsesmodtagere, der opholder sig på den anden kontraherende stats område, skal ske i overensstemmelse med de regler for udbetaling, som var gældende mellem de kontraherende stater på overførselstidspunktet.
3. Ved iværksættelse af valutarestriktioner fra en af de kontraherende staters side skal de to regeringer øjeblikkeligt og i fællesskab tage skridt til at sikre overførsel af de nødvendige pengebeløb mellem deres områder med henblik på at opfylde denne overenskomst.

Artikel 40

Tilbagesøgning af for meget betalte beløb

1. Såfremt institutionen i en af de kontraherende stater, i forbindelse med fastsættelse eller fornyet fastsættelse af pensioner eller ydelser i henhold til denne overenskomst, for en bestemt periode har udbetalt et for stort beløb til en modtager af en pension eller en ydelse i forhold til, hvad han eller hun er berettiget til, kan den pågældende institution anmode den institution i den anden kontraherende stat, som har ansvar for udbetaling af tilsvarende ydelser til den pågældende modtager, om at fratrække det for meget betalte beløb i efterbetalinger for den samme periode, som den skal betale til modtageren.
2. Når en institution i en af de kontraherende stater har udbetalt et for stort beløb til en modtager i forhold til, hvad han eller hun er berettiget til, kan den pågældende institution inden for de betingelser og grænser, der er fastsat i den lovgivning, den administrerer, anmode den institution i den anden kontraherende stat, som er ansvarlig for betaling af ydelser til den pågældende modtager, om at fratrække det for meget betalte i de beløb, den betaler til den pågældende. Den sidstnævnte institution skal foretage reduktionen under de betingelser og inden for de grænser, der er fastsat for sådanne modregninger i den lovgivning, som den administrerer, som om den selv havde udbetalt det for meget betalte beløb.

Artikel 41

Bilæggelse af tvister

1. De kontraherende stater kompetente myndigheder skal forsøge ved fælles aftale at løse enhver tvist, der måtte opstå, med hensyn til anvendelsen af denne overenskomst.
2. Såfremt en sådan tvist ikke er blevet bilagt ved aftale, kan den efter anmodning af hver af de kontraherende stater overgives til afgørelse af en voldgiftsret, hvis sammensætning og procedure fastsættes af de kontraherende stater.
3. Hver af de kontraherende stater er forpligtet til at efterkomme og gennemføre de beslutninger, der er truffet af voldgiftsretten.

AFSNIT IX AFSLUTTENDE BESTEMMELSER OG OVERGANGSBESTEMMELSER

Artikel 42

Fastsættelse af krav

1. Denne overenskomst begrunder ikke ret til ydelser for noget tidsrum, der ligger forud for dens ikrafttræden.
2. Medmindre andet følger af artikel 29 skal enhver forsikringsperiode, enhver periode, der behandles som en forsikringsperiode samt enhver beskæftigelses- eller bopælsperiode, der er tilbagelagt efter en kontraherende stats lovgivning forud for datoen for denne overenskomsts ikrafttræden, tages i betragtning ved afgørelsen af ret til ydelser efter denne overenskomst.
3. Rettigheder kan erhverves i medfør af denne overenskomst, selv om de vedrører en begivenhed, der er indtruffet forud for overenskomstens ikrafttræden.
4. Enhver ydelse, som på grund af den pågældendes nationalitet eller bopæl på den anden kontraherende stats område ikke har været fastsat eller er blevet nedsat, eller hvis udbetaling har været stillet i bero, skal på den pågældendes anmodning fastsættes, omberegnes eller udbetales på ny fra datoen for denne overenskomsts ikrafttræden, medmindre tidligere anerkendte rettigheder har givet anledning til udbetaling af en kapitallydelse. I tilfælde, hvor en kontraherende stats lovgivning ikke kræver, at der skal fremsættes anmodning om udbetaling af en ydelse, skal ydelsen fastsættes, uden at den pågældende fremsætter anmodning herom. En omberegning af en ydelse må ikke føre til en nedsættelse af den hidtil udbetalte ydelse.
5. Såfremt den i stk. 4 omhandlede anmodning fremsættes inden udløbet af 2 år efter datoen for denne overenskomsts ikrafttræden, erhverves rettigheder i medfør af denne overenskomst med virkning fra ikrafttrædelsesdatoen. Fremsættes den i stk. 4 omhandlede anmodning efter udløbet af 2 år fra datoen for denne overenskomsts ikrafttræden, erhverves de rettigheder, som ikke er bortfaldet eller forældet, fra datoen for begæringens fremsættelse, medmindre der efter en af de kontraherende stater lovgivning gælder gunstigere regler.

Artikel 43

Revision af overenskomsten

De kontraherende stater kan til enhver tid i enighed beslutte at revidere enhver af bestemmelserne i denne overenskomst.

Artikel 44

Ikrafttrædelse og varighed

Denne overenskomst er indgået for et ubegrænset tidsrum fra datoen for dens ikrafttrædelse, som skal fastsættes af de kontraherende stater ved udveksling af breve om, at de har gennemført deres respektive forfatningsmæssige procedurer, der er nødvendige for, at denne overenskomst kan træde i kraft. Overenskomsten træder i kraft på den første dag i den tredje måned efter datoen for den sidste underretning.

Artikel 45

Opsigelse og ophør af aftalen

1. Overenskomsten kan opsiges ved underretning fra en af de kontraherende stater til den anden kontraherende stat.

Overenskomsten ophører med at være i kraft den 31. december efter udløbet af mindst 12 måneder efter datoen for underretningen.

2. Hvis denne overenskomst opsiges eller ophører, skal alle rettigheder, som en person har erhvervet eller er i færd med at erhverve i overensstemmelse med dens bestemmelser, opretholdes. Alle spørgsmål om opnåelse af fremtidige ydelser på grundlag af rettigheder, der er under erhvervelse på det tidspunkt, da overenskomsten ophører med at være i kraft efter opsigelse, skal løses af de kompetente myndigheder ved en særlig overenskomst.

Artikel 46

Ophør af konventionen fra 1977

1. Når denne overenskomst træder i kraft skal Konventionen om social sikring mellem Kongeriget Danmark og Den Socialistiske Forbundsrepublik Jugoslavien af 22. juni 1977, efter hvilken Kongeriget Danmark og Republikken Kroatien har forpligtet sig ved statssuccession, betragtes som ophørt i forholdet mellem Kongeriget Danmark og Republikken Kroatien.

2. Ved ophør af den i stk. 1 i denne artikel omhandlede overenskomst skal alle rettigheder, der er erhvervet i overensstemmelse med konventionen, opretholdes.

TIL BEKRÆFTELSE af foranstående har undertegnede, der dertil er behørigt bemyndiget af deres regeringer, underskrevet denne overenskomst.

UDFÆRDIGET i København den 21. april 2005 i to eksemplarer med dansk, engelsk og kroatisk tekst, hvilke tekster skal have samme gyldighed. I tilfælde af fortolkningstvivl skal den engelske tekst have forrang.

Administrativ aftale om gennemførelse af overenskomsten om social sikring mellem Kongeriget Danmark og Republikken Kroatien

I henhold til artikel 34, litra a), i overenskomsten om social sikring mellem Kongeriget Danmark og Republikken Kroatien indgået den 21. april 2005 har de kompetente myndigheder, nemlig

for Kongeriget Danmark

Socialministeriet, og

for Republikken Kroatien

Sundheds- og Socialministeriet og

Ministeriet for Økonomi, Arbejde og Entreprenørskab

aftalt følgende bestemmelser:

Afsnit I

Generelle bestemmelser

Artikel 1

Definitioner

1. Ved anvendelse af denne administrative aftale betyder ”overenskomst” overenskomsten om social sikring mellem Kongeriget Danmark og Republikken Kroatien, underskrevet i København, den 21. april 2005.

2. I denne aftale skal de udtryk, der er defineret i artikel 1 i overenskomsten, have den betydning, som er tillagt dem i den nævnte artikel.

Artikel 2

Kontaktorganer

1. De følgende er udpeget som kontaktorganer i henhold til overenskomstens artikel 34, litra d):

For Kongeriget Danmark:

For tillægspension:

Arbejdsmarkedets Tillægspension, ATP

I alle andre tilfælde:

Den Sociale Sikringsstyrelse

For Republikken Kroatien:

For pensionsforsikring, arbejdsulykker og erhvervssygdomme samt familieydelse:

Det Kroatiske Pensionsforsikringsinstitut, Centralkontoret

For ydelser ved sygdom og moderskab:

Det Kroatiske Sygeforsikringsinstitut, Centraldirektoratet.

2. Kontaktorganerne kan aftale de nødvendige administrative procedurer til gennemførelse af denne aftale.

Artikel 3

Udfærdigelse af blanketter

1. De kontraherende staters kontaktorganer træffer aftale om de fælles blanketter, der er nødvendige til gennemførelse af overenskomsten og denne administrative aftale.

2. Andre blanketter, som er nødvendige for gennemførelse af overenskomsten eller denne aftale, udfærdiges af hvert af kontaktorganerne efter konsultation med det andet kontaktorgan.

3. Når en person ikke indgiver en påkrævet attest, kan den institution, der anmoder om attesten, anmode om den fra den kompetente institution i den anden kontraherede stat enten direkte eller gennem kontaktorganet. Sidstnævnte skal skaffe attesten, hvis den er kompetent hertil i henhold til den lovgivning, som den anvender, og til de gældende nationale love og regler.

Artikel 4

Kompetente institutioner

1. Begge kontraherende staters kompetente institutioner er opført i bilaget til denne aftale.

2. De kompetente institutioner kan kommunikere indbyrdes og med de berørte personer direkte eller gennem forbindelsesorganerne.

3. Forbindelsesorganerne informerer hinanden om enhver ændring af kompetente institutioner.

4. Enhver opgave, som skal varetages af et dansk forbindelsesorgan, kan i stedet varetages af den danske kompetente institution.

Afsnit II

Gennemførelse af afsnit II i overenskomsten

Den lovgivning der skal anvendes

Artikel 5

Udstationering

1. Ved udstationering som nævnt i overenskomstens artikel 8, stk.1, skal den institution i den kontraherende stat, hvis lovgivning fortsat skal finde anvendelse, på anmodning udstede en udstationeringsattest af fastsat varighed, hvori det attesteres, at arbejdstager og arbejdsgiver forbliver omfattet af lovgivning i denne stat med hensyn til det omhandlede arbejde. Denne attest udstedes:

i Kongeriget Danmark

af Den Sociale Sikringsstyrelse

i Republikken Kroatien

af Det Kroatiske Sygeforsikringsinstituts distriktskontor.

Attestationen gives på en blanket, jf. artikel 3 i denne aftale.

2. Arbejdstageren skal indgive en kopi af udstationeringsattesten, der er udstedt i henhold til foregående stk., til den kompetente institution i den kontraherende stat til hvis område arbejdstageren er udstationeret.

Artikel 6

Aftaler

1. I tilfælde hvor overenskomstens artikel 10 finder anvendelse, skal den kompetente institution i den kontraherende stat, hvis lovgivning skal anvendes, udstede en attest der dokumenterer, at den beskæftigede person forbliver omfattet af denne lovgivning indtil en bestemt dato. Attestationen udstedes:

i Kongeriget Danmark

af Den Sociale Sikringsstyrelse

i Republikken Kroatien

af Det Kroatiske Sygeforsikringsinstituts distriktskontor.

Attestationen gives på en blanket, jf. artikel 3 i denne aftale.

2. Arbejdstageren skal indgive en kopi af udstationeringsattesten, der er udstedt i henhold til foregående stk., til den kompetente institution i den kontraherende stat, til hvis område arbejdstageren er udstationeret.

Afsnit III

Gennemførelse af afsnit III i overenskomsten

Ydelser ved sygdom og moderskab

Artikel 7

Sammenlægning af forsikrings-, beskæftigelses- og bopælsperioder

1. I de tilfælde, der er nævnt i overenskomstens artikel 12, fremlægger ansøgeren for den kompetente institution en attesteret erklæring, der angiver de perioder, der er tilbagelagt efter lovgivningen i den anden kontraherende stat, og som skal tages i betragtning. Denne attest udstedes:

i Kongeriget Danmark

af den seneste bopælskommune

i Republikken Kroatien

af Det Kroatiske Sygeforsikringsinstituts distriktskontor, hvor den berørte person senest har været forsikret.

2. Hvis ansøgeren ikke fremlægger den nævnte attesterede erklæring, anmoder den kontraherende stats kompetente institution direkte eller gennem kontaktorganet den tilsvarende institution i den anden kontraherende stat om at udstede attesten, jf. stk. 1.

3. Attesten nævnt i foregående stk. udstedes på en blanket, jf. artikel 3.

Afsnit IV

Gennemførelse af afsnit IV i overenskomsten

Forsikring mod følger af arbejdsulykker og erhvervssygdomme

Artikel 8

Medicinsk og anden dokumentation

Kontaktorganet eller den kompetente institution kan rette henvendelse til den anden kontraherende stats myndigheder og institutioner med henblik på at tilvejebringe al lægelig eller anden dokumentation, som institutionen anser for nødvendig til bedømmelse af sagen.

Artikel 9

Fremsendelse af anmeldelser

Når institutionen i en kontraherende stat konstaterer, at den person, der lider af en erhvervssygdom, senest har været beskæftiget med et arbejde, der må antages at kunne forårsage en sådan sygdom, på den anden kontraherende stats område, sender institutionen anmeldelsen og tilhørende dokumenter til den tilsvarende institution i den anden kontraherende stat med begrundelse for den trufne afgørelse.

Artikel 10

Forværring af en erhvervssygdom

1. Når der indtræder en forværring af en erhvervssygdom i den anden kontraherende stat end den, på hvis område institutionen, som den person, der lider af en sådan sygdom, har modtaget eller modtager ydelser fra, er beliggende, skal forværringen anmeldes i overensstemmelse med den procedure, som er fastlagt i den lovgivning, som administreres af den nævnte institution. Anmeldelse skal indgives til den institution, hvorfra den pågældende person har modtaget eller modtager ydelser.

2. Institutionen, hvorfra den person, der lider af en erhvervssygdom, har modtaget eller modtager ydelser, kan rette henvendelse til myndigheder og institutioner i den anden kontraherende stat for at få alle tilgængelige oplysninger om enhver erhvervsmæssig aktivitet, som kan antages at have forårsaget eller forværret den erhvervssygdom, der er tale om, og som er udført af den person, som lider af en sådan sygdom, på den anden kontraherende stats område efter den første udbetaling af ydelser.

3. Når institutionen, hvorfra den pågældende person har modtaget eller modtager ydelser i anledning af erhvervssygdom, ved anvendelse af artikel 17, litra b), i overenskomsten fastslår, at den ikke er forpligtet til at afholde udgifter i forbindelse med forværringen af erhvervssygdommen, forsyner institutionen kontaktorganet eller den kompetente institution i den anden kontraherende stat med detaljer om denne afgørelse og med alle lægelige og andre oplysninger om den tidligere konstaterede erhvervssygdom.

Artikel 11

Afgørelser

Den kompetente institution skal skriftligt underrette ansøgeren om den afgørelse, der er truffet, med hensyn til ansøgning om ydelser i tilfælde af arbejdsulykke eller erhvervssygdom.

Afsnit V

Gennemførelse af afsnit V i overenskomsten

Familieydelser

Artikel 12

Forbud mod dobbeltydelser

I tilfælde hvor en af de kontraherende staters kompetente institution har anledning til at antage, at overenskomstens artikel 23 skal anvendes, skal den underrette kontaktorganet eller den kompetente institution i den anden kontraherende stat herom.

Afsnit VI

Gennemførelse af afsnit VI og VII i overenskomsten

Alders-, efterladte-, invalide- og førtidspension

Artikel 13

Indgivelse af ansøgning

1. Ansøgninger om ydelser skal indgives til den kompetente institution i den kontraherende stat, på hvis område ansøgeren er bosat, i overensstemmelse med den fremgangsmåde, der er fastlagt i den lovgivning, som denne institution administrerer. Datoen for indgivelse af ansøgning til den nævnte institution anses som dato for indgivelse af ansøgning til institutionen i den anden kontraherende stat.
2. Når det fremgår af en ansøgning, der er indgivet til en kompetent institution i en af de kontraherende stater, om ydelser efter denne stats lovgivning, at den sikrede har været omfattet af lovgivningen i den anden kontraherende stat, skal ansøgningen tillige anses som ansøgning om ydelser efter sidstnævnte stats lovgivning.

Artikel 14

Behandling af ansøgninger

1. Kontaktorganet eller den kompetente institution i en kontraherende stat, som modtager en ansøgning om ydelser efter lovgivningen i den anden kontraherende stat, skal uden ophold – og ved brug af en forbindelsesblanket, sende ansøgningsblanketten til den kompetente institution i den anden kontraherende stat.
2. Kontaktorganet eller den kompetente institution i den førstnævnte stat sender sammen med ansøgningsblanketten alle foreliggende bevisligheder, som institutionen i sidstnævnte stat måtte kræve for at fastslå ansøgerens rettigheder.

I tilfælde af ansøgning om en dansk alders- eller førtidspension skal dokumentationen inkludere, afhængigt af forholdene:

- i) en liste over beskæftigelsesperioder, om muligt navn(e) og adresse(r) på arbejdsgiver(e)
- ii) en liste over bopæls- og opholdsperioder
- iii) en liste over forsikringsperioder.

I tilfælde af ansøgning om kroatiske ydelser skal dokumentationen inkludere, afhængigt af forholdene:

- i) dokumentation for arbejde i Republikken Kroatien
- ii) en liste over perioder med lønnet eller selvstændig beskæftigelse i Danmark.

3. Når der er truffet afgørelse efter den lovgivning, der skal anvendes, underretter kontaktorganet eller den kompetente institution ansøgeren og oplyser om klageprocedurer og klagefrister efter den lovgivning, der administreres af denne institution; kontaktorganet eller den kompetente institution underretter tillige

kontaktorganet eller den kompetente institution i den anden kontraherende stat om indholdet i afgørelsen ved hjælp af en forbindelsesblanket.

4. Når det er nødvendigt for fastsættelse af ret til ydelser efter lovgivningen i den anden kontraherende stat, fremsender kontaktorganet eller den kompetente institution sammen med ansøgningen bekræftede oplysninger om ansøgerens og ansøgerens ægtefælles indtægter, som ansøgeren har indgivet til den kompetente institution.

5. Kontaktorganerne eller de kompetente institutioner underretter hinanden ved hjælp af en forbindelsesblanket om tilkendelse, revurdering, suspension eller inddragelse af pensioner eller ydelser, der er opnået efter overenskomsten.

6. De blanketter, der er nævnt i stk. 1 – 5, udfærdiges i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 3 i denne aftale.

Artikel 15

Lægeundersøgelser

1. Kontaktorganet eller den kompetente institution i en kontraherende stat forsyner – indenfor reglerne i den lovgivning som den administrerer - på anmodning kontaktorganet eller den kompetente institution i den anden kontraherende stat med enhver lægelig eller anden dokumentation for en ansøgers eller ydelsesmodtagers invaliditet.

2. Under forbehold af bestemmelsen i artikel 15, stk. 3, i denne aftale skal den kompetente institution i en kontraherende stat, når den kompetente institution i den anden kontraherende stat, direkte eller gennem kontaktorganet, anmoder om, at der foretages en lægelig undersøgelse i forbindelse med behandling af en ansøgning eller genvurdering af en sag om ret til en ydelse, sørge for at undersøgelsen bliver udført på den anmodende institutions regning – af en læge udpeget til dette formål – og for at en lægeerklæring afgivet på en aftalt blanket, jf. artikel 3, bliver fremsendt til kontaktorganet eller den kompetente institution i det anmodende land så hurtigt som muligt.

3. Når en kompetent institution i en kontraherende stat, som modtager en anmodning efter bestemmelsen i artikel 15, stk. 2, har adgang til en passende lægeerklæring, som er udfærdiget inden for de seneste 12 måneder forud for anmodningen, kan den efterkomme anmodningen ved at fremsende en kopi af denne erklæring. Den kompetente institution eller kontaktorganet i den kontraherende stat, som har anmodet om en lægeerklæring, afgør om den fremsendte erklæring er tilstrækkelig, og hvis erklæringen anses for utilstrækkelig, udfærdiges ny erklæring efter bestemmelsen i artikel 15, stk. 2.

4. Udgifter som følge af lægeundersøgelser udført efter artikel 15, stk. 2 og 3 refunderes snarest efter modtagelse af en detaljeret opgørelse over udgifterne, under iagttagelse af bestemmelsen i artikel 35, litra d), i overenskomsten.

Afsnit VII

Gennemførelse af afsnit VIII i overenskomsten

Forskellige bestemmelser

Artikel 16

Efterbetalinger

1. Kontaktorganet eller den kompetente institution i en kontraherende stat angiver på en forbindelsesblanket, jf. artikel 3, ethvert krav om tilbageholdelse af efterbetalinger efter artikel 40, stk. 1, i overenskomsten; og kontaktorganet eller den kompetente institution i den anden kontraherende stat oversender de tilbageholdte efterbetalinger umiddelbart efter at afgørelse om tilkendelse af ydelser er truffet.

2. Enhver indbetaling af efterbetalinger foretages direkte eller gennem kontaktorganet af den kompetente institution i en kontraherende stat til den kompetente institution i den anden kontraherende stat til en bankkonto udpeget af den kompetente institution i sidstnævnte stat på denne stats territorium.

Artikel 17

Administrativ kontrol

1. Når en person, der ansøger om eller modtager en ydelse efter lovgivningen i en kontraherende stat, opholder sig eller har bopæl på den anden kontraherende stats område, kan den kompetente institution i førstnævnte stat anmode ydelsesmodtageren om at fremskaffe og indgive attester om andre indtægter end pension, om skattebetaling og tilsvarende attester for medlemmer af husstanden.

2. Når der anmodes derom, afgiver kontaktorganet eller den kompetente institution i en kontraherende stat bekræftede oplysninger om pensionsindtægter for en person, der modtager ydelser efter lovgivningen i den anden kontraherende stat, eller en ydelsesmodtagers ægtefælles pensionsindtægter.

Artikel 18

Udbetaling af ydelser

1. Kroatisk pensioner eller andre ydelser tilkendt efter overenskomsten udbetales til modtagernes bankkonti.

2. Danske pensioner udbetales til modtagernes bankkonti i Kongeriget Danmark eller Republikken Kroatien.

Artikel 19

Tilbagesøgning af for meget udbetalte beløb

1. Den kompetente institution i en kontraherende stat underretter den kompetente institution i den anden kontraherende stat direkte eller gennem kontaktorganet, når der er udbetalt et beløb, som er højere end det beløb, som modtageren havde ret til, i henhold til artikel 40, stk. 2, i overenskomsten, på en blanket, jf. artikel 3 i denne aftale, hvor der oplyses navn, adresse, og fødselsdato på den person, der har modtaget det beløb, som er udbetalt for meget, og desuden angives størrelsen af det beløb, som kræves tilbagebetalt.

2. Hver kompetent institution overfører til den anden kompetente institution de beløb, som er tilbagebetalt i henhold til stk. 1, og fremsender samtidig direkte eller gennem kontaktorganet en blanket, der angiver:

- a) navn, adresse og fødselsdato på den person, der har modtaget beløb, der er udbetalt for meget,
- b) størrelsen af de beløb, som er krævet tilbagebetalt, af den anden kompetente institution, og
- c) størrelsen af de beløb, som faktisk er tilbagebetalt i relation til hver overbetaling.

Artikel 20

Leveattester

Kontaktorganerne og de kompetente institutioner skal bistå hinanden med hensyn til bekræftelse af identiteten af personer, der modtager pensioner eller ydelser efter overenskomsten eller på anden måde, og ved udfærdigelse af leveattester udstedt af de respektive kompetente institutioner og kontaktorganer.

Artikel 21

Statistik

Kontaktorganerne eller de kompetente institutioner skal årligt udveksle statistiske oplysninger om de ydelser, som de har udbetalt til ydelsesmodtagere, der har bopæl på den anden kontraherende stats område. Udveksling af statistik for hvert år finder sted ved udgangen af februar måned det følgende år. Statistikken skal indeholde oplysning om antallet af ydelsesmodtagere og det totale antal ydelser angivet ved type af ydelse i den udstrækning sådan statistisk materiale er tilgængeligt.

Afsnit VIII

Slutbestemmelse

Artikel 22

Ikrafttrædelse

Denne administrative aftale træder i kraft på samme dato som overenskomsten og har samme varighed.

Til bekræftelse af foranstående har undertegnede, der dertil er behørigt bemyndiget, underskrevet denne administrative aftale.

Udfærdiget i to eksemplarer i København, den 21. april 2005, på dansk, kroatisk og engelsk, som alle har samme gyldighed. I tilfælde af tvivl med hensyn til fortolkning af teksten, skal den engelske tekst anvendes retningsgivende.

Eva Kjer Hansen

Socialministeriet

i Kongeriget Danmark

Neven Ljubičić

Sundheds- og Socialministeriet og Ministeriet for Økonomi, Arbejde og Entreprenørskab i Republikken Kroatien

BILAG

Kompetente institutioner Artikel 1, stk. 1, litra e), i overenskomsten Artikel 4 i den administrative aftale

A. DANMARK

1. Sygdom og moderskab

a) Naturalydelser:

Vedkommende amtskommune; Københavns og Frederiksberg kommuner

b) Kontantydelse:

Ansøgerens bopælskommune

For udsendte arbejdstagere:

Arbejdsgiverens hjemstedskommune

2. Arbejdsulykker og erhvervssygdomme

a) Naturalydelser og løbende ydelser:

Arbejdsskadestyrelsen,

Æbeløgade 1,

2100 København Ø

b) Kontantydelser

Ansøgerens bopælskommune

3. Familieydelser:

Ansøgerens bopælskommune

4. Social pension:

Ansøgerens bopælskommune.

For personer med bopæl uden for Danmark:

Den Sociale Sikringsstyrelse,

Landemærket 11,

1119 København K

5. Arbejdsmarkedets

Tillægspension:

Arbejdsmarkedets Tillægspension, (ATP),

Kongens Vænge 8,

3400 Hillerød

B. KROATIEN

1. Sygdom og moderskab

(kontant- og naturalydelser):

Det Kroatisk Sygeforsikringsinstituts distriktskontor

2. Arbejdsulykker og erhvervssygdomme

(kontant- og naturalydelser):

Det Kroatisk Sygeforsikringsinstituts distriktskontor

3. Pensioner

(inklusive arbejdsulykker og erhvervssygdomme) og ydelser til børn:

Det Kroatiske pensionsforsikringsinstitut, UL. A. Mihanovica 3, 10 000 Zagreb